

DARBININKAS

XLIX NR. 62

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 18, 1964

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Vatikano sutartis su komunistine Vengrija

Vatikanas rugsėjo 15 paskelbė, kad jo atstovas Agostino Casaroli, specialiuoju reikalų pasireikimo, ir Vengrijos kulto reikalų pirmininkas Joseph Prantner Budapešte pasirašė sutartį.

Sutartis, kaip Oss. Romano skelbia, davė teisę Vatikanui skirti Vengrijos vyskopus, palaikyti ryšius su Vengrijos vyskupais; pripažino laisvę mokytis tikėjimo bažnyčiose ir mokyklose; atsigaiivinti vienuolijai ir brolijas.

Sutartis, kaip skelbia Vengrijos pareigūnas Prantner, davė teisę Vengrijos valdžiai pripažinti tik jos patvirtintus vyskopus, reikalaujanti iš kunigų išti-

Mindszenty likimas neišspręstas—jis tebėra azylyje. Dėmesys nukreiptas, kiek iš to laimės katra pusė; kiek prisidėjo JAV

kimybės priesaikos komunistiniam režimui.

Tuojuo po sutarties popiežius paskyrė penkis naujus vyskopus, kurie buvo valdžios patvirtinti. Patvirtintas taip pat arkivyskupas, kurį buvo paskyręs popiežius Jonas XXIII, bet kuris lig šiol valdžios nebuvo pripažintas.

Vatikano ir Vengrijos pareiškimu, numatyta toliau tartis dėl kitų klausimų, tarp jų dėl kardinolo Mindszenty likimo.

MINDSZENTY KLAUSIMAS:

Kardinolas Mindszenty, 72 metų, nuo 1956 tebėra Amerikos atstovybėje. Times korespondento Frankelio aiškinimu, kardinolas savo buvimą Amerikos azylyje laiko ne tik Bažnyčios, bet visos rezistuojančios

KĄ SAKO VENGRIJOS ATSTOVAI:

Journal American paskelbė pareiškimus dviejų Vengrijos monsinjorų, kurie yra Romoje vengrų misionierių direktoriai. Jų pareiškimai esą be džiaugsmo. Sutartį vadino "eksperimentu", kurio "vaisiai atrodo dar labai ir labai problematiški". Jie kalbėjo, kad veikiantieji Vengrijoje įstatymai neatšaukti ir jie beveik "visiškai paraližuoja vyskupų veikimą". Vengrijos komunistinės valdžios pirmas siekimas derybose buvo išskirti iš Vengrijos kardinolą. "Matyt — vertino jie sutartį — Vengrijos vyriausybei nepasisekė savo plano įvykdyti. Kardinolas yra ir bus pavergtos Bažnyčios simbolis ir pasi- lieka Vengrijoje".

Vengrijos simboliu. H. Tribune vedamajame mano, kad po sutarties nebus įmanoma kardinolui pasilikti Vengrijoje. Amerikos vyriausybės atstovai sveikino susitarimą, pareiškę betgi, kad Mindszenty nėra verčiamas iš atstovybės pasitraukti. Journal American mano, kad Mindszenty klausimo sprendimas atidedamas iki po rinkimų Amerikoje. Times mano, kad santykiai tarp Vengrijos ir Amerikos gali pagerėti, jei iš jų išnyks Mindszenty klausimas.

KOVOJANČIOS VENGRIJOS SIMBOLIS — kardinolas Mindszenty aukoja mišias Amerikos atstovybėje Budapešte.

KO LAUKIAMA IŠ SUTARTIES

Vatikano sluoksniai pažymėjo, kad ši sutartis yra pirmą kartą tarp Vatikano ir komunistinio režimo. Tačiau Oss. Romano nurodė, kad ji nereiškia žingsnio ir diplomatinį santykių mezgimą tarp Vatikano ir Vengrijos.

KITOS DIENOS PAREIŠKIMAI:

Oss. Romano, kaip atkreipė dėmesį Journal American, jau antrą dieną po sutarties paskelbimo, rugsėjo 16, rodė mažiau optimizmo. Rašydamas, kad išslapti pasitarimai truko dvejus metus, apgailestavo, kad jų rezultatai esą "riboti" ir kardinolo Mindszenty klausimas esąs be permaining. "Nereikia sakyti — kalba Oss. R. — kad dabar galimybė duoti naujus vyskopus vakuojančiom vietom ir pavaduotoms amžiaus lenkiamiem ganytojams būtų nedidelis pakeitimas ligšiolinei padėčiai, jei Budapešto vyriausybė nepripažintų ir negarantuotų — kaip ji yra padariusi — tam tikrų pirmenybių, kurios yra esminės religiniam ir bažnytiniam gyvenimui".

H. Tribune vedamajame žiūri i sutartį kaip i dviejų priešingų ir nesutaikomų jėgų "paliaubas", pagrįstas "kompromisu". Laikraštis samprotauja: "Vatikanas, matyt, padarė šį kompromisą su visais apribojimais, priėjęs išvadą, kad sutartis geriau negu nieko. Bažnyčia gal atsisakys priešiško komunistiniam režimui, bet ji dabar gal turės daugiau galimybės moralinei ir religinei i takai, kuri drauge su kitom tarptautinėm atmainom, tikimasi, trauks Vengriją toliau nuo Rytu link Vakarų".

Tikima, kad dabar galinčios būti sutartys su Čekoslovakija ir Lenkija.

KAS MĖGINAMA NUTYLETI:

Keliant aiškstėn, kad sutartis gali didinti tikėjimo laisvę Vengrijoje ir artinti Vengriją i Maskvoje rugsėjo 16 tarptautiniame jaunimo kongrese Chruščiovas ragino kovoti prieš "imperializmą ir kolonializmą". Kai jam kiti plojo, 30 Kinijos atstovų susilaikė. Amerikos jaunimo tarybos atstovam Maskva vizų nedavė vyksti i kongresą.

Ispanijos laivas su preke priė rytinių Kubos krantų rugsėjo 13 buvo apšaudytas. Kapitonas ir du pareigūnai nušauti; įgula laivą paliko ir išgelbėta Amerikos pasienio sargybos laivo. Kas apšaudė — tebėra paslaptis. Kubos egzilai atsi- ribojo.

Vakarus, mėginama apeiti tylo, kokios įtakos sutartis gali turėti pačioje Italijoje. O ji nebus išvengiama. Po Adžubėjaus vizito pas popiežių Joną XXIII Italijos komunistai išplėtojo propagandą apie gerus santykius tarp popiežiaus ir komunisto Chruščiovo ir tokiu būdu laimėjo rinkimuose naujų 1,200,000 balsų. Dabar Vatikanas komunistini režimu duoda didesnes galimybes komunistam lapkričio rinkimuos.

KARD. CUSHINGAS skyrė 1,000 dolerių lietuviškam kryžiui parodoje

Bostono kardinolas Richard F. Cushingas, praėitą savaitę lankęsis pasaulinėje New Yorko parodoje ir apžiūrėjęs lietuvišką kryžių, lietuvių parodos komitetui atsiuntė 10 000 dolerių čekį lietuviško kryžiaus priežiūrai ir savo palaiminimą lietuviams

LIETUVOS GERADARIS — kard. R. F. Cushingas.

DEL VAIKŲ: kova nenuolaidi

New York'e po rugsėjo 14 ir 15 mokyklų boikoto abidvi pusės nesirengia "ginklus" sudėti. Švietimo valdybos pirmininkas Donovanas grasina kreipsiis i prokurorą, kad ištirtų boikoto kaltininkus, patrauktų juos i teismą, kaip "kriminalinius nusikaltėlius"; grasina kelias boikoto rengėjam civilinį iieškinį.

Mrs. Rosemary Gunning, vykdomoji sekretorė tėvų mokesčių mckėtojų bendro komiteto, kuris rengė boikotą, atsakė, kad kalėjimo nebijanti ir iškėlė klausimą: kodėl Donovanas ir švietimo valdyba nesiiaudino dėl nelegalumo ankstesnių dviejų boikotų, kuriuos žiemą surengė negrų tėvai, kodėl neįsiekė ištardyti miesto pareigūnų, tarp jų ir miesto komisaro žmonių teisėm Mr. S. Lowell, kurie viešai siūlė boikotą ir ragino viešai susilaikyti nuo vaikų siuntimo i mokyklas?"

Laoso komunistai pasiūlė paliaubas ir pažadėjo atitraukti savo kariuomenę iš teritorijos Plaine des Jarres, kurią buvo paėmė iš neutralistų. Tokiom sąlygom nori naujos konferencijos Laoso klausimui. Būdinga, kad visi tie pasitarimai vyksta Paryžiuje. Prancūzija nori atgauti įtaką Azijos klausimam spręsti neutralizacijos keliu.

Times informuoja, kad tėvai rengiasi toliau kovoti įstatymo keliu — kad švietimo valdybos nariai būtų piliečių renkami ir tokiu būdu atstovautų gyventojų valiai. Times tokį sumanymą vadina "katastrofa švietimui".

Kongrese

Prez. Johnsonui rugsėjo 15 nebuvo laiminga. Senate buvo atmetas jo kompromisinis siūlymas dėl vyriausio teismo aiškinimo, kad valstybėse būtų pakeisti senato rinkimai — jų skaičius turis būti pagal gyventojų skaičių. Prezidentas siūlė, kad to aiškinimo vykdymas būtų kuriam laikui nudelstas. Balsavimas 42:40 prezidento kompromisą atmetė. Nulėmė pačios daugumos vado Mansfieldo balsas prieš. Atstovų Rūmuose buvo atmetas projektas medicininei globai senesnio amžiaus asmenim.

RINKIMŲ KOVOJE: už Johnsoną 65, už Goldwaterį 29 proc.

Būdinga, kad savaitės kalbose buvo daugiau dėmesio kreipiama i vidaus reikalus, i kandidatų žodžius ir darbus, mažiau i užsienio politiką.

"Ekstremizmas" buvo stipriai prisegamas sen. Goldwateriui. Apie jį mažiau imta kalbėti, kai tuo pačiu vardu imta vadinti sen. Humphrey, iškėlus faktą, jog jis yra Americans for Democratic Action vienas kūrėjų ir ilgametis vicepirmininkas, o sąjūdžio programa dėl komunistinės Kinijos ir kt. buvo "ekstremistinė".

"Diskriminacija" negram prisegama Goldwateriui, kuris balsavo prieš "pilietinių teisių" įstatymą. Rugsėjo 15 kongr. Milleris tuo pat atsimokėjo Johnsonui, paskelbdamas sklypų pardavimo dokumentą, kuriame 1938 Johnsonas pirkėjui statė sąlygą, kad sklypas

nebūtų toliau parduodamas ar nuomojamas "asmenim kilimo iš Afrikos".

Teismo valdžios apribojimas. Goldwateris rugsėjo 15 Floridoje smerkė vyr teismo sprendimus, kuriais esą proteguojami nusikaltėliai. Jei jis bus išrinktas, žadėjo pasirūpinti, kad teisėjai aiškintų konstituciją ne nusikaltėlių, bet visuomenės interesui.

Perbėgėliai. Gallupas ra-

do, kad respublikonų 27 procentai persimeta už Johnsoną, o demokratų tik 8 procentai eina už Goldwaterį. Ne pietuose procentas nukrinta net iki 3.

Paskutiniiais duomenim, už Johnsoną pasisako 65, už Goldwaterį 29.

Sen. Thurmond, S. Carolinos demokratas, pasiskelbė einąs su respublikonais ir kovosias už Goldwaterį.

Krikščionys demokratai ir komunistai

Italijos krikščionių demokratų partijos suvažiavimas Romoje rugsėjo 14 svarstė komunistų klausimą. Rado, kad nei Maskvos nesantaika su Kinijos komunistais nei komunistų vadog Togliatti mirtis Italijos komunistų jėgos nepakeis. Komunistui augti palankias sąly-

gas ir šiandien tebesudaro stambiojo biznio išgalėjimas, socialinių bei ūkinių reformų nedarymas ir skandalai asmenų, kurie yra valdžioje ar visuomenės priekyje.

Italijoje krikščionys demokratai ir komunistai yra dvi stipriausios partijos. Rinkimuose 1963 pirmieji gavo 11.7 mil. balsų, arba 38.3 proc., o komunistai 7.7 mil. arba 25.3 proc. Komunistai stengiasi įeiti i valdžią. Kr. demokratai nuo jų griežtai atsiriboja. Ir šiame suvažiavime vyrauja karinga prieš komunistų nuotaika. Tačiau ne sutaria dėl metodų ir taktikos.

BE IŠEITIES: įšaldyti Vietnamo chaosą iki po rinkimų?

Vietname buvo laikoma, kad "perversmo, nebuvo", tačiau Khanhas suimė to "nebuvo" kaltininkus. J. American tvirtina, kad "nėra jokios abejonės, jog Khanhas išslaikė valdžioje didžia dalim tik Johnsono vyriausybės spaudimu". Times paskelbė gri-

O JEI TAIP IR NIKITAI...

Vokietijoje nuotaikos įkaitusios dėl elektronikos specialisto Schwirkmanno apieėjimo nuo dais Sovietuose. Vyriausybė susirūpino saugumu Chruščiovo, kuris metų pradžioje atvyksias i Vokietiją — o jeigu ir jam taip kas padarytų, kaip jo valdžios įsakymu, buvo padaryta Schwirkmannui...

Vokiečių spaudoje spėliojama, kodėl sovietai porą dienų nenorėjo išleisti Schwirkmanno, aiškindami, kad lėktuve vietos nesą. Samprotaujama, kad sovietai norėję turėti jį Maskvos ligoninėje, kurioje būtų galėję išgauti iš jo visokių pareiškimus.

Maskvos radijas taip pat prabilo, aiškindamas, kad Schwirkmannas patsai apsiliejo, norėdamas provokuoti sovietus.

aiškinimas nori sudaryti išpūdį, kad tos grupės tesirūpina savo asmeniniais, egoistiniais interesais — namais, darbais — su skriauda negram.

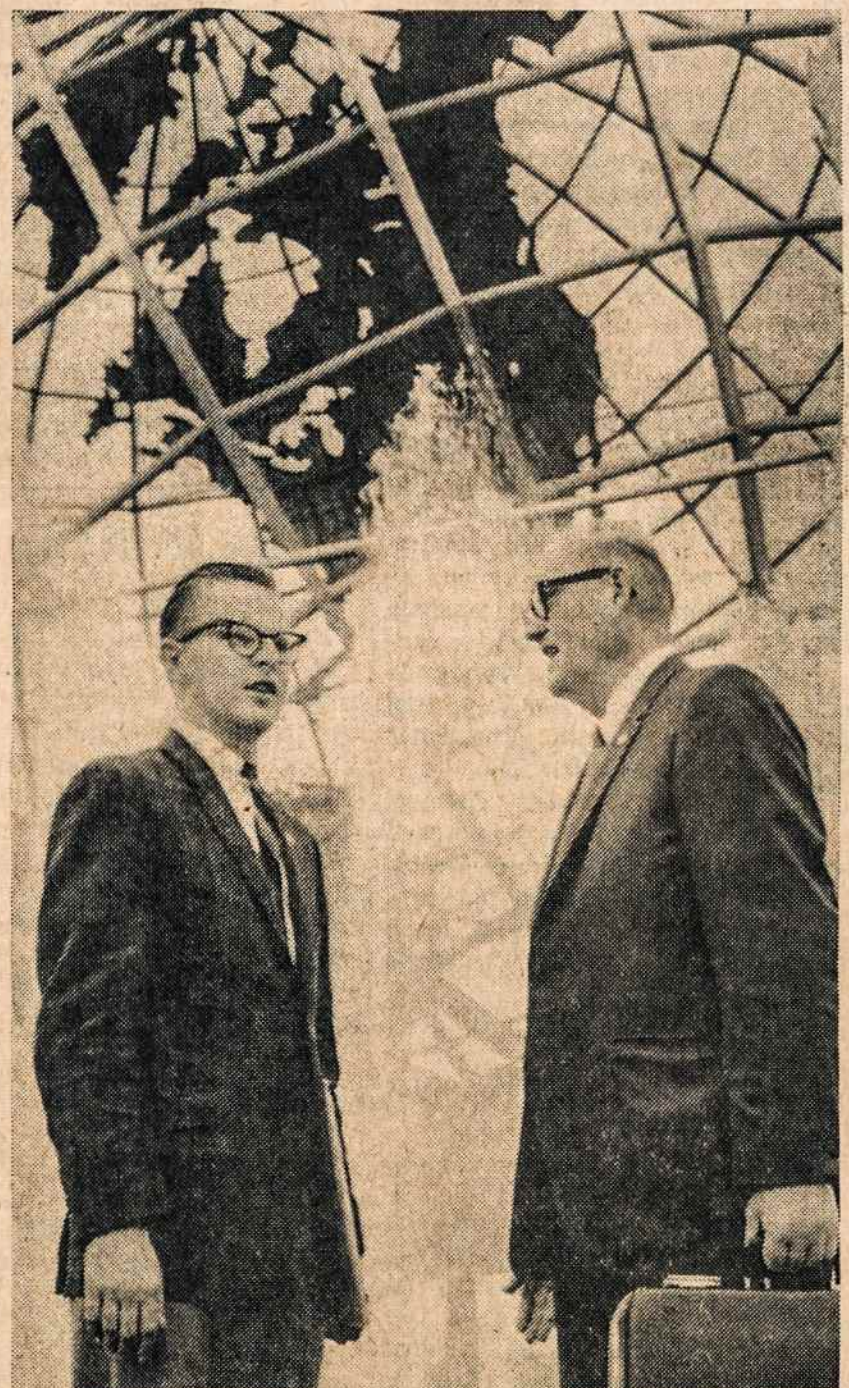
Chicago spaudoje (sun-Times) tokią nuomonę paskaites specialiai apie lenkus, kad Chicagoje tarp lenkų "šnabzdama apie sukilimą prieš demokratų", lenkų "naujosios imigracijos savitarpinės pagalbos" pirmininkas Kazimierz Lukomski tame pat laikrašty paaiškino, kad lenkai brangina asmens lygias teises; teisių nelygybės skriaudą lenkai gerai pažįsta dar nuo carinės okupacijos laikų. Ir dėl to pilietinių teisių lygybė negram nėra priežastis, kad "tarp lenkų šnibzdama apie sukilimą prieš demokratų". Kokia tikroji priežastis, Lukomski šiaip nurodo:

"Priežastys, ties kuriom mes sustojam ir svarstom, yra augantis nusivylimas dėl koegzistencijos su komunistais politikos, kurios siekia vyriausybę".

Tokią politiką autorius įžiūri sen. J.W. Fulbrighto kalboje senate kovo 25; įžiūri valstybės sekretoriaus Dean Rusk parašų paskelbtame Pavergtų Tautų Savaitės akte. Pastarasis nesuminėjo, kad jas yra paverges komunistas ar Sovietų Sąjunga. Iš sen. Fulbrighto kalbos atrodo, kad jam pavergtų tautų nėra. "Jei tautai patinka vykdyti savo ideologiją jos viduje, tai su ja mes neturim nesantaikos, nors jos ideologija gali būti atstumianti". Tuos senatoriaus žodžius pakartojo Lukomski vertina: "Senatorius ignoruoja faktą, kad šiom tautom negali patikti ideologija, kurios pasirinkti jos niekad neturėjo galimybės... Koegzistencijos politika skirsto pasaulį i komunistinio ir laisvojo pasaulio blokus. Ji vengia pripažinti, kad paneigimas šimtam milijonų žmonių asmeninės laisvės, paneigimas apsisprendimo teisės tautom, istorijoje buvusiom laisvom tautom, yra rimta grėsmė pasaulio saugumui, neišskiriant ir šio krašto.

"Metais po antrojo pasaulinio karo šis kraštas parėmė vadovauti pasaulio laisvei. Ar jis dabar šios misijos atsisako?"

"Tokios abejonės girdimos daugely Amerikos lenkų šeimų. Tokios yra tikrosios problemos už šnabzdėjimų apie "sukilimą" prieš demokratų".

A. V. SNIEKUS ir P. WYTENUS, New Yorko lietuvių dienos komiteto riai, energingai suorganizavo lietuvių programą R. C. A. televizijoje i kardinolo Cushingo atvykimą prie lietuvių kryžiaus parodoje. Nuotr. V. Maželis.

Komunistai ir fašistai - karo kurstytojai

Sovietų Rusija 1941 metų pradžioje pripažino hitlerinės Vokietijos užgrobusius. Diplomatinių santykių sutraukti su Norvegija, Olandija, Belgija, Jugoslavija ir Graikija. Esą "tie kraštai užimti vokiečių ir dėl to nebeteikę savo nepriklausomybės". Toks Maskvos elgesys sukėlė pasipiktinimą vokiečių pavergtuose kraštuose, gi pačiam Hitleriui buvo ženklas, kad Stalinas jam pataikauja, nes jautiasi silpnas. Vadinas, reikia baigti žaidimą su tuo "Kremliaus raodonuju voru".

Anglija jau turėjo pakankamai davinių, kad vokiečių kariuomenė telkiama rytuose: pasidalintoje su bolševikais Lenkijoje ir Mažoje Lietuvoje — visų rusų okupuotos Lietuvos pasieniu nuo Klaipėdos iki Vištyčio. Britanijos premjeras Winstonas Churchillis per savo pasiuntinį išpėjo Staliną, kad būtų pasirošęs. Stalinas ne-

Stalino ir Hitlerio samokslas (8)

kreipė dėmesio tvirtindamas, kad čia esančios anglų-prancūzų intrigos, kurios siekia išardyti Sovietų Rusijos ir Vokietijos draugiškus santykius. Stalinas turėjo savo žinių: vokiečių laivynas ir aviacija yra parengti invazijai į Angliją. Vadinas, anglai norėtų, kad Sovietų Rusija pultų vokiečius ir padėtų gelbėti Britanijos salas...

Vokietijos atstovybė Maskvoje 1941 birželio 16 gavo iš Berlyno įsakymą sunaikinti slapta kodą bei raštus ir pasirūpinti savo moterų bei vaikų apsauga. Grafas Schulenburgas, Vokietijos pasiuntinys Maskvoje, stebėjosi, nes ir jis negalvojo, kad karas taip arti. Praslinkus vos penkioms dienoms, Molotovas išsikvietė į Kremlių grafą Schulenburgą su patarėju Gustavu Hilgeriu. Molotovas dūliu balsu pareiškė: "Mes turime neraminančių žinių. Vokiečių lėktuvai sistematiškai skraido pasieniu. Sovietų vyriausybė susidaro įspūdis, kad Vokietija kažkuo nepatekinta. Ar Vokietija turi kokių pageidavimų?" — paklausė. Grafas Schulenburgas nieko negalėjo atsakyti. Jam pačiam nebuvo visai aišku, ką Hitleris išdarinėja.

Kitą dieną, 1941 birželio 22, grafas Schulenburgas gavo iš Berlyno telegramą. Jam buvo įsakytas nuvykti pas Molotovą ir pranešti: dėl nuolatinio sienos pažeidinėjimo iš Sovietų Rusi-

jos pusės Vokietijai priversta griebtis atitinkamų veiksmų. Tai buvo netiesa, priekabė — rusai labai saugojosi vokiečių užkabinėti. Tačiau grafiui Schulenburgui paliepta su Molotovu į jokias kalbas nesileisti.

"Mudu su pasiuntiniu, — prisimena Hilgeris, — nuvykome į Kremlių apie 4 val. ryte. Molotovą radome išvargusį, nusi-dirbusį. Jis valdėsi ir ilgai tylėjo. Paskui paklausė: ar tai karo paskelbimas? Mūsų pasiuntinys tylėjo. Tada Molotovas pats mums pranešė: 'Vokiečių kariuomenė jau yra peržengusi Sovietų Sąjungos sienas, prieš pusantrą valandos lėktuvai bombardavo Odesą, Kijevą ir Minską... Dabar Molotovas pratrūko kaltinti ir priekaištauti:

"Vokietijai užpuolė kraštą, su kuriuo buvo pasirašiusi nepuolimo ir draugiškumo sutartis. Toks precedentas istorijoje negirdėtas... Mes to neužsitarnavome".

Molotovas 'pamiršo', kad Sovietų Rusija tik prieš metus su-laužė nepuolimo ir draugiškumo sutartis su Baltijos valstybėmis. 'Pamiršo' ir tai, kad paskutinė sutartis su Lietuva 1939 spalio 10, kai neva Lietuvai 'grąžino' Vilnių, buvo veidmainiška nes dar prieš tai Stalinas su Hitleriu buvo sutarę Baltijos valstybes likviduoti. Taigi Molotovo ašaros, kad Hit-

leris prigavo, — girdi, "mes to neužsitarnavome", — buvo ašaros tokio pat besiočio krokodilo.

— 0 —

Sovietų Rusija buvo užklupta nepasiruošusi. Vokiečių gen. Gudrianas savo prisiminimuose pasakoja, kad Lietuvos Brastose, pro kurią ejo Stalino mėlynų pieštuku išrėžta 'nauja siena', matėsi kaip rusų kariuomenė 1941 birželio 21 buvo išrikiuota paradui. Netikėtai užklupta, raudonoji armija sumišo. Gustavas Hilgeris, vokiečių pasiuntinys, patarėjas Maskvoje, liudija, kad Rusijoje žmonės buvo netekę galvų ir kaltinėjo savo bolševikinę vyriausybę: matyti, ką nors blogo padarė, jei vokiečiai puolė, nes visą laiką buvo pabrėžiama su Hitleriu gera draugystė...

Stalinas ligi paskutinės minutės buvo įsitikinęs, kad čia

"kažin kokia anglų imperialistų provokacija". Chruščiovas savo garsioje 1956 vasario 25 kalboje, kurioje jis Staliną nuvainikavo, užsiminė, kaip pirmąją karo dieną buvo sušaudytas vokiečių kareivis, pranešęs apie Hitlerio įsakymą pulti Sovietų Rusiją. Iš kitų šaltinių yra žinoma, kad Berlyno komunistas (Schlesischer Bahnhof celės) Wilhelmas Korpitzas, kai tik jo dalinys 1941 birželio 22 d. apie 3 val. ryte gavo įsakymą pulti bolševikus, pas juos tuojau pabėgo su pranešimu. Pranešimas praneštas Kremlui. Grįžo įsakymas: "tą provokatorių sušaudyti".

Vokietijos pasiuntinys Maskvoje visi tarnautojai buvo nugabenti prie Turkijos sienos ir 1941 liepos 13 išeisti į Sovietų Rusijos ambasados tarnautojus iš Berlyno. Grafas Schulenburgas skubiai negalėjo iš Maskvos visko pasiminti. Kiek Stalinas jį vertino, rodo tai, kad visi jo daiktai, pilnas vagonas, vėliau nugabenti prie Ar-

menijos-Turkijos sienos ir perduoti. Taip pat vokiečių karo attache sulaukė 10 lagaminų, kurių jau nebesitikėjo.

Grafas Hermannas von Schulenburgas buvo sušaudytas Vokietijoje kaip samokslas prieš Hitlerį dalyvis. Paskutinis bolševikų pasiuntinys Berlyne Dekanozovas, Lietuvos likvidatorius, buvo sušaudytas Rusijoje drauge su Berija. Nebėra nei Stalino nei Hitlerio. Nema-

lonėje tebegyvena paskutines savo dienas Molotovas.

Baigiamieji šie naujų praeities epizodai, susietą su antrojo pasaulinio karo pradžia. Tamsusis savo veidmainyste, apgaulėmis, suktumu, prekiavimu kitų valstybių laisve ir gyvybe. Gi šioje padugnių politikoje, kuri visam pasauliui užtraukė baisią nelaimę ir pralėjo tiek daug kraujo, artimai bendradarbiavo komunistai su fašistais. — SS.

Chruščiovas jau vartoja ir dujas

Vokietijos užsienių reikalų ministeris griežčiausiai protestavo prieš sovietų pasikėsinimą nužudyti Vokietijos pilietį Horstą Schwirkmanną. Tai buvo elektronikos specialistas, kuris Vokietijos atstovybėje Maskvoje surado paslėptus mikrofonus. Savo darbą atlikęs ir rengdamasis grįžti į Vokietiją, su kitais vokiečiais apsilankė dar rusų stačiatikių pamaldose už Maskvos. Bažnyčioje jis pajuto, kad kažkas jam apliejo

skysčiu kairiąją koją. Kai Maskvoje patikrino Amerikos atstovybės gydytojas, rado, jog tai garstyčių gasas, labai pavojingas gyvybei, vartotas pirmojo pasaulinio karo metu. Kai Vokietijos atstovybė norėjo sužestąjį rytojaus dieną išgabenti į Vokietijos ligonines, sovietai atsakė, kad visos vietos lėktuve esančios užimtos. Tik vėliau pasisekė parvežti. Sužeistojo padėtis esanti kritiška.

KONGRESM. ROBERT MCCLORY

GELEŽINĖ UŽDANGA AMERIKOJE

Anot kongresmano Barry (R.-N.Y.) atsirandanti pavergtųjų bylos klausimu geležinė uždanga Amerikoje

Los Angeles, Calif. — "Pabaltijo ir kitų pavergtųjų kraštų laisvinimo reikalas yra atsidūręs už geležinės uždangos čia, Amerikoje. Tą uždangą sudaro dabartinė krašto administracija ir Valstybės departamentas. Kodėl krašto administracija bijo kelti Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų pavergtųjų kraštų laisvinimo reikalą Jungtinėse Tautose?" — kalbėjo ir klausė kongresmanas Robert R. Barry (R.-N.Y.), neseniai įnešdamas naują rezoliuciją (H. Con. Res. 340) Lietuvos bylos klausimu. Kongresmanas R.R. Barry yra Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijos narys. Tos komisijos, kuriai vadovauja kongr. T. Morgan (D.-Pa.), rankose yra visos mūsų rezoliucijos, kurios yra įneštos Atstovų Rūmuose.

Didelį nepasitenkinimą dėl krašto administracijos nenoro kovoti už pavergtųjų kraštų išlaisvinimą iš komunistų vergijos neseniai pareiškė kongresmanas Robert McClory (R.-Ill.), taip pat įnešdamas rezoliuciją (H. Con. Res. 351) Lietuvos laisvinimo reikalą. Anot jo, visi geros valios amerikiečiai turėtų padaryti visą galimą spaudimą į prezidentą L.B. Johnsoną, reikalaujanti toliau nebetrukdyti rezoliucijų pravedimo darbui. Pavergtųjų laisvinimo reikalas, kaip kad pažymėjo kongr. R. McClory, tuoj pajudėtų, jei tik prezidentas tartų vieną palankų žodį.

Visi geros valios lietuviai kviečiami dar kartą parašyti po trumpą laiškutį prezidentui L.B. Johnsonui. Laiško pavyzdys duodamas žemiau. Visi, kurie tie rašys, prašomi tai pasakyti savo žodžiais.

The Honorable Lyndon B. Johnson
President of the United States
The White House
Washington, D.C.
My dear President:

As you are aware of the fact, there are some seventy Senate or House Concurrent Resolutions, introduced in this Congress, that call for freedom for Lithuania, Latvia, Estonia, and other captive nations. The Senate and House committees and the Congress do not act on this cry-for liberty legisla-

LIETUVOJE

SUDARINĖJA ISTORIJA

Lietuvoje leidžiamas keturių tomų rinkinys — "Lietuvos komunistų partijos atsisakimai" nuo partijos įsikūrimo 1918 iki 1940. Tiesa apie tuos atsisakimus rašo: "Labai daug atsisakimų yra skirta kovai prieš fašistų mėginimus įtraukti Lietuvą į imperialistų ruošiamą karą prieš Tarybų Sąjungą".

Tokių mėginimų nebuvo. Niekas Lietuvos nesirengė įtraukti į karą prieš Sovietų Sąjungą. Tad negalėjo būti ir atsisakimų prieš įtraukimą. Jeigu toki atsisakimai dabar pasirodė, tai ženklas, sovietai nori sudaryti istoriją su dalykais, kurių nebuvo. Bet tie nebūtieji daly-

kai svarbūs dabar sovietų propagandai. Dvejopai propagandai: parodyti, kaip veikė ir kokia buvo "galinga" komunistų partija Lietuvoje; parodyti, kad Lietuva taikstėsi dėtis į karą prieš Sovietų Sąjungą, tad reikėjo joje karines bazes įsistiegti; reikėjo ją okupuoti, reikėjo ją įsijungti į Sovietų Sąjungą, reikėjo lietuvius deportuoti, o i Lietuvą rusų prigabenti.

— Liudo Giros 80 metų gimimo sukaktį paminėję, išleisdami dar pernai jo raštus penkiais tomais. Surinktos net ir literatūrinės ar teatinės recenzijos.

LAIŠKAS DARBININKO REDAKCIJAI

Prašau neatsakyti patalpinti Darbininke šį patikslinimą: (Pr. Alšėnas, paminėdamas rugpjūčio mėn. Kolumbijoje mirusį ilgametį Kauno miesto policijos vadą Vladą Jankauską (žr. rugsėjo 9 Darbininko 60 nr. 6 psl.), be kito ko rašo: "...nuo 1921 iki 1925 m. buvo Rokiškio apskrities komendantu. Su tais metais jo tarnyba kariuo-

tion because you, Sir, and the State Department oppose it.

Mr. President, are you not for the freedom for the Baltic States? Mr. President, why does the Administration oppose this legislation? Would you be kind enough to answer me these questions? Thank you.

Personally, I believe that this legislation should be a must and adopted during this session. If you, Sir, will favor it, the Congress will do so also. Sincerely,

(Parašas ir adresas)

(IT.)

menėje pasibaigė. Stoją tarnauti į policiją ir nuo 1927 iki 1940 metų buvo Kauno miesto policijos vadu".

Tuo tarpu kelių apskrčių (jų tarpe ir Rokiškio) karo komendantūros buvo likviduotos jau 1923 metais ir tos apskritys pavestos kaimyninių apskrčių komendantų žinion, pav. Zarasų apskr. — Utenos, o Rokiškio-Biržų komendantams.

Likvidavus Rokiškio apskr. karo komendantūrą, ten pat tais pačiais 1923 metais buvo įsteigta žemesnioji policijos mokykla, kurios ved. eju viršininku ir buvo paskirtas velionis V. Jankauskas. Mokykla veikė iki 1926 metų pabaigos (žr. LE XXIII t. 222 psl.). Likvidavus mokyklą, Vl. Jankauskas buvo paskirtas Kauno miesto policijos vadu.

1923 m. likviduotos karo komendantūros vėl buvo atkurtos po 1926 m. perversmo.

Stasys Griegė-Jurgelevičius
Dorchester, Mass.

KONGRESM. ROBERT R. BARRY

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

praneša, kad sudarė naują sutartį su v/o Vnešposyltorg priimti užsakymus maisto produktų siuntinių — dovanų giminėms gyvenantiems SSSR. Pristatymas skubus iš maisto sandėlių esančių Sovietų Sąjungoje. Kainos priimanamos.

Pageidaudami katalogų, kreipkitės į bet kurį mūsų skyrių arba į vyriausią įstaigą:

45 West 45th Street
New York, N. Y., 10036 — Room 1101
Tel. CI 5-7905

Per ką siųsti

DOVANŲ SIUNTINIUS Į U. S. S. R.

Statykite sau tokį klausimą dėl firmos, kuriai Jūs patikėsite tvarkyti savo dovanų siuntinį:

1. Ar toji firma patikima?
2. Ar ji turi gerą reputaciją?
3. Ar turi tikslius ir patyrusius tarnautojus, reikalingiems dokumentams paruošti, supakuoti ir išsiųsti?
4. Ar vartoja tikrai geriausias dėžes?
5. Ar vertėsi tuo pačiu bizniu daugiau nei 30 metų?
6. Ar toji firma oficialiai autorizuota?

Jūsų atsakymas bus *taip*, jei savo dovanų siuntinį siųsite į bet kurį

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT ST.
PHILADELPHIA, PA., 19106
WA 5-3455

Uptown PHILA. skyrius
632 W. Girard Avenue
Philadelphia, Pa. 19123
WALNUT 5-8878

BALTIMORE
3206 Eatsern Avenue
Baltimore 24, Md.
DI 2-2374

BOSTON
390 West Broadway
South Boston 27, Mass.
AN 8-8764

CHICAGO
4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
FR 6-6399

Branch
2242 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Ill.
BE 5-7788

CLEVELAND
7023 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
UT 1-0807

DETROIT
6460 Michigan Avenue
Detroit 10, Mich.
TA 5-7560

ELIZABETH
943 Elizabeth Avenue
Elizabeth, N. J.
EL 4-7608

HAMTRAMCK
11415 Jos. Campau Ave.
Hamtramck 12, Mich.
TO 8-7940

KANSAS CITY
18 S. Bethany
Kansas City, Kansas
AT 1-1757

LOS ANGELES
3216 Sunset Blvd.
Los Angeles 26, Calif.
NO 5-9887

MIAMI
2755 Biscayne Blvd.
Miami 37, Florida
FR 9-8712

MINNEAPOLIS
217 E. Hennepin
Minneapolis 14, Minn.
FE 2-4908

MILLVILLE
19 Westwood Terrace
Millville, N. J.
Tel. 825-5362

NEWARK
263 Market Street
Newark, N. J.
MA 3-1968

NEW YORK
48 1/2 East 7th Street
New York 3, N. Y.
GR 3-1785

OMAHA
5524 S. 32nd Street
Omaha, Neb.
Tel. 731-8577

PITTSBURGH
346 Third Avenue
Pittsburgh 22, Pa.
GR 1-3712

ROCHESTER
683 Hudson Avenue
Rochester 21, N. Y.
BA 5-5923

SAN FRANCISCO
1236 Ninth Avenue
San Francisco 22, Calif.
LO 4-7981

TRENTON
730 Liberty Street
Trenton, N. J.
LY 9-9163

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and first week in
August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcijai taisyti ir nusiųsti straipsniai
nėra saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai
nėra išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerikietė prie kryžiaus

Lietuvių kryžius pasaulinėje New Yorko parodoje yra neįvykus, palyginus su didingais ir pūcūniais pastatais, kurie iš karto patraukia akį, ypač vakarietišką šviesą žaisme. Tačiau kryžius nelieka nepastebėtas. Kai kam jis sukelia gilių susimąstymų.

Su nuosirdžia pagarba
Mary Collins".

Ačiū mielai laiško autorei už jautrius žodžius ir užuojautą lietuvių tautos nelaimėje. Kryžiaus papėdėje testiprėja visų mūsų ryžtas siekti teisingumo ir laisvės visame pasaulyje.

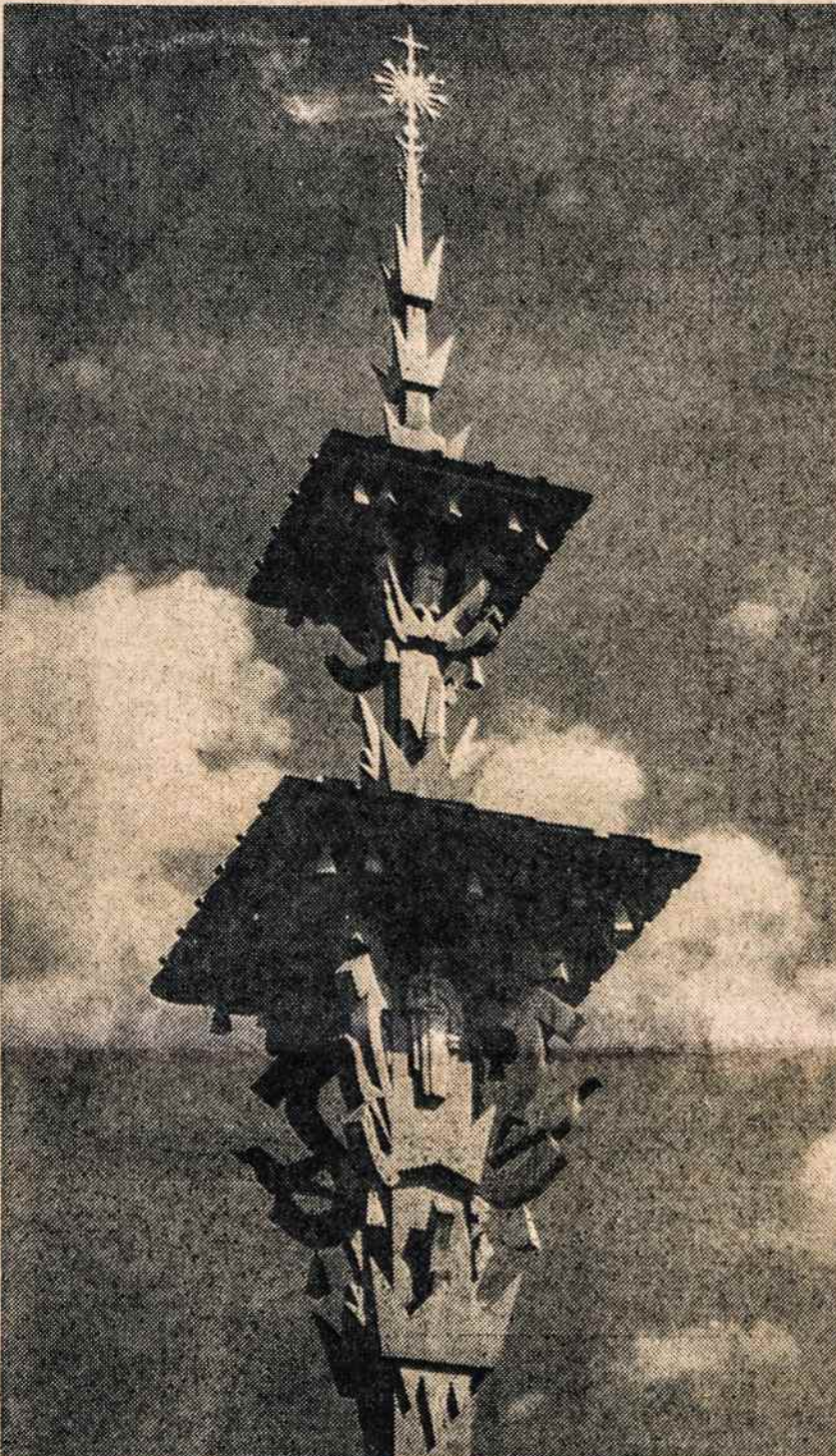
Mary Collins, newyorkietė (303 E. 49 St.), rugpiūčio 18 parodė lietuvių komitetui tokį laišką:

"Šiuo savo laišku noriu išreikšti pagarbą jums visiems, kurie pasirūpinote pasaulinėje parodoje įrengti tą Pakelės šventovę. Tai nuostabi, gyvai akimanti susimąstyti akimirka pasaulinės parodos bruzdėjime ir kamšatyje.

Kai gegužės pradžioje pirmą kartą nuvykau į parodą, aš visai atsitiktinai aptikau tą šventovę, sustojau ir perskačiau įrašą plėkštėlėje. Ilgai stovėjau susimąsčiusi, apimta liūdesio dėl nelaimingos dalios jūsų narsaus krašto ir, manau, jausdama kaltės drauge su milijonais kitų, kurie kaž kokių būdu leido tam įvykti. Nors tą dieną aš vaikštinėjau nuo vieno paviljono prie antro, bet mintis apie tą Pakelės kryžių nuo manęs neatstojo. Esu tikra, kad panašiai atsitiko milijonams kitų žmonių, kurie bus užtikę tą kryžių ir skaite įrašą plėkštėje.

Po anos dienos aš daugelį kartų lankiau parodą drauge su kitais, ir kiekvieną kartą tam tikru dienos momentu, lyg ir nesamoningai, mano kojos atvedavo mane prie to kryžiaus. Aš tikiu, kad ir mano draugai, kuriems buvo parodyta ta nuostabi vietelė, savo ruožtu atvedavo kitus pamatyti, paskaityti ir pamąstyti.

Tai gi... aš tenorėjau jums visiems padėkoti. Linkiu kuo geriausios sėkmės jūsų dienai parodoje.

LIETUVIŠKAS kryžius pasaulinėje parodoje. nuotr. V. Maželis.

Gyvačių lizdas neamžinai

Kas buvo italų komunistų vadas Togliatti?

rus kompartijos vadams—prancūzų M. Terezui ir italų P. Togliattiui. — Vakarų Europos spauda turi progos prisiminti, kad šitie du "liaudies sūnūs" priklausė tam pačiam Maskvos lizdui, kur vyriausia gyvatė buvo Stalinas. Tik iš skelbiamų duomenų atrodo, kad už prancūzų M. Terezą klastingėnis buvo italų Palmiero Togliatti.

Nors iš pasakų žudyti kitus Italijoj Togliatti negalėjo, bet jo dvideiškumas liko nepaslepamas. Pvz., Togliatti pritarė Laterano ir Vatikano susitarimams, kuriais Italijos valstybė negali būti jokių ištuokų (divorsų). Taigi Togliatti nepripažino ištuokų kitiems, bet pats gyveno konkubinate, prilygstančiame dvipatystei. Jis buvo vedęs komunistų partijos tarynautoją Ritą Montagnarą, su ja susilaukęs psichiškai nesveiko sūnaus. Kadangi žmona turėjo atsidėti sūnaus slaugymui, italų kompartijos vadas sau buvo pasirinkęs jaunesnę "draugę" Hildą Jottį. Ji buvo taryma jo antroji žmona, su juo važinėju-

si ir ji nulydėjusi į rusų Krymą, kur Togliatti mirė.

Šis komunistas išpažino tariaimai moksliską dialektinį materializmą, skelbėsi ateistu, tačiau uoliai tikėjo burtais ir prietaisais. Apsiginti jis vartojo amuletus, o skaitlinę "13" laikė nelaimės ženklu. Kai pasikvietęs svečių Togliatti kartą pastebėjo, kad jį yra 13, jis nesėdo prie stalo, kol atėjo specialiai iškvieštas keturioliktilas.

Libiausiai Togliattio dvideiškumas ir gyvatiskumas pasireiškė Maskvoj, kur jis daugelį metų ėjo sekretoriaus pavaduotojo pareigas kominterne (iki 1944). 1934-39 metais šalia nekaltų rusų ir nerusų Stalinas slapta ir viešai žudė kompartijos pareigūnus, primesdamas jiems įvairius nusikaltimus. Jo įsakymu 1934 slapta buvo nužudytas Kirovas, o parodomuose teismuose pasmerkti nužudyti Lenino bendradarbiai Bucharinas, Zinovjevas, Kamenjevas, Tuhačevskis ir kiti. Iš 139 centrinio komiteto narių, išrinktų 1937 m. XVII komparti-

jos suvažiavime, buvo išžudyti 98, t.y. 70 procentų. Iš lietuvių komunistų tada buvo likviduoti Putna, Ubarevičius, A. Angarietis ir kiti. Rusų komunistams Togliatti gal ir negalėjo padėti, bet jis ir Dimitrovas, kaip kominternos sekretoriai, buvo atsakingi už žudymą nerusų, priklausiusių kominternui. Tačiau Togliatti labiau stengėsi atspėti Stalino sadistinius kaprizus, negu ginti neteisingai apkaltintus vidurio Europos kompartiečius.

Tiesioginė Togliattio žinioje buvusi Lenkijos komunistų partija 1938 buvo visa likviduota, jos visi vadai, gyvenę Maskvoj, išžudyti Stalino noru, išskyrus Gomulką. Garsusis vengrų komunistų vadas Bella Khunas, kuris pirmasis buvo užgrobes valdžią Vengrijoje 1919 ir ten mėginęs įvesti sovietinį režimą, 1937 gegužės mėn. buvo Maskvoj areštuotas ir po dviejų metų žiaurių tardymų Lubiankos ir Botyrkų kalėjimuose mirė. Tuo laiku taip pat buvo nužudyti daugiau kaip šimtas Jugoslavijos kompartijos pareigūnų; jų tarpe Sibiro koncentracijos stovykloje mirė pirmą Tito žmona Pelagija Denisova. Tito išsigelbėjo tuo, kad neseniai buvo išėjęs iš Jugoslavijos kalėjimo ir sėdėjo Maskvos viešbutyje, su nieku nesimatydamas, išskyrus susitikimus su Stalino patikiminiu Dimitrovu. Kai Togliatti buvo II sekretorium kominterne, italų komunistų Maskvoje ir kitur buvo išžudyta apie 200 asmenų.

Pradėjus naikinti Stalino kul-

ta, Togliatti ilgai delsė, nenorėdamas prisidėti prie savo "tėvo ir mokytojo" kalčių atskleidimo. Tik 1961 Italijos kompartija tiesiėnė svarstyt stalinizmo aukų klausimą. Prie to privedė komunistų pareigūnas Robetti, kuris daugelį metų buvo iškalėjęs Sovietų Rusijos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose ir iš ten sugrįžęs į tėvynę gyvas. Tai buvo pavėluota Togliattio nuolaida komunistų pasipiktinimui dėl Stalino žudynių, už kurias tiesiog ir netiesiog buvo atsakingas ir Togliatti, kuris dar 1947 gyvendamas jau Italijoje, buvo pasirašęs kominformo dekretą, smerkiantį Jugoslavijos Titą dėl jo pradėtos savarankiškos komunistinės politikos.

Siandien apie tamsius Togliattio darbus kalba drąsiau patys komunistai, nes jis nebegyvas. Bet gyvas tebėra visas gyvatynas, su kuriuo nevienas Vakarų politikas ieško bendradarbiavimo, tikėdamiesi komunistų atsivertimo į humanizmą. Ar atsivertimo viltis nėra iliuzija, panaši į tikėjimą, kad gyvatė pames savo gylį laisvą noru? Gyvatė tik tada pasidaro nekenksminga, kai jai gylį nu-laužia arba kai ji tampa negyva.

J. Žakas (ELI)

CHRUŠČIOVO NAUJI ŽODŽIAI APIE GINKLUS

Chruščiovas rugsėjo 15 kalbėjo japonų parlamentarų delegacijai, lankančiai Maskvą, kad Sovietai be savo 100 megatonų bombos turį dar "superginklą", kuriuo jis gali sunaikinti visą pasaulį. Tuo tarpu spėjiojama, ko siekia Chruščiovas įmdamas vėl didžiulius ginklais.

— Linija tarp Maskvos ir Washingtono (hot line) Amerikai atsieina per metus 155,000 dol.

SVEIKINIMAS LIETUVAI

Perduotas per Vatikano radiją
rugpiūčio 24

Lietuviškų Studijų Savaitė, įvykusi š.m. rugpiūčio 8-16 dienomis Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijoje Huettenfelde, siunčia ilgesio ir meilės sveikinimą Tėvynei prie Nemuno ir visiem tautiečiam, išblaškytiem po visą žemės rutulį.

Savaitę ke iš Anglijos, Italijos, Prancūzijos, Švedijos, Sveicarijos, Vokietijos su svečiais iš Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Naujosios Zelandijos, šioje studijų savaitėje mes gvildiname krikščionybę ir modernaus pasaulio santykių klausimą ir priėjome išvadą, kad galvaingame mūsų dienų vyksme idėjos valdo pasaulį ir kad naujos idėjos, kurybiškai perimtos iš neįsėkančio krikščionybės minčių lobyno, yra galingiausias mūsų ginklas kovojant už naują žmogų ir naują pasaulio ateitį.

Studijų savaitėje mes taip pat metėme kritiką žvilgsnį į

nueitąjį tremties dvidešimtmečio kelią, didžiavomės jos pasiektais kultūriniais laimėjimais ir pasiryžome toliau tęsti savo protestą prieš Tėvynės pavergimą, dar labiau išlaikydami gyvą ryšį su Tėvyne ir svetur gyvenančiais tautiečiais.

Mes pagerbėme žuvusiųjų už Tėvynę, ypatingai pckario laisvės kovų sąjūdžio aukų atminimą ir palikome kaip dovaną Vasario 16 gimnazijai žiupnelį žemės nuo Nežinomojo Kareivio kapo, kad čia besimokantis jaunimas jaustų artumą karžygių krauju aplaistyto Lietuvos žemės, kuriai mes visi turime didelę pareigą.

Išėjdami į trečiąją tremties dešimtmetį, mes ryžomės toliau nepalaidinti dirbti, kurti ir kovoti už ateitį, kad galėtume ateitį toji diena, kai laisvas lietuvis žmogus galės vykdyti savo dabus laisvoje Lietuvoje ir laisvame pasaulyje.

Šūviai Sarajeve

ISTORINIS REPORTAŽAS

(8) TEISMAS prasidėjo tiksliai po trijų su puse mėnesio, 1914 spalio 12, ir užtruko apie dvi savaites. Kaltinamųjų suolan pasodinti 5 samokslininkai-žudikai ir 20 bendrininkų. Visi teisinosi meile savo tėvynei ir savo tautai, manydami, kad tai palengvins bausmę, nes karu laukė tuo metu daug kas jau krito gindamas savo tėvynę.

Teismui pirmininkavo Aloyzas von Curinaldi, suvokietėjęs italas, žmogus malonaus būdo ir giliai pamaldus, vėliau įstojo į jėzuitų ordiną. Jo padėjėjais buvo austras Hofmannas ir ukrainietis Bagdonas Naumovičius. Gynėjai buvo valdžios paskirti. Gavrila Principą, kuris sunkiausiai buvo kaltinamas, gynė advokatas dr. Feldbaueris. Kai pirmąjį kartą aplankė Principą kalėjime, šis atitrai atšovė:

— Geriau ginkite žmones, kuriuos galite išgelbėti. Mano byla aiški. Be reikalo jūsų triušas ir gaisratis!

Gavrila Principą gynė jo amžius. Kai jis šovė į Pranciškų

Ferdinandą, dar neturėjo 20 metų. Austrijos įstatymai tokio amžiaus nusikaltėliams mirties bausmės netaikė. Tačiau teismo metu iškilo neaiškumas. Parapijos knygose buvo įrašytas gimęs 1894 liepos 27, o miesto užrašuose — 1894 birželio 27. Kuri data tikra? Jeigu pirmoji, tai gava supus kalėjime; jeigu antroji — tai bus nuimta tuo jau po teismo.

Teisme buvo paliudyta, kad tėvai norėję savo sūnų krikštyti Simu, bet šventikas nesutikęs: kūdikis gimęs arkangelo Gabriėliaus diena, liepos 27, tai ir pakrikštiję Gavrila. Teismas patikėjo, kad Gavriliui Principui trūko dar vieno mėnesio iki pilnų metų, kai šovė į sosto įpėdinį, ir tai išgelbėjo jį nuo mirties bausmės.

Gavrilas Principas teisme laikėsi šiuurkščiai. Teismo pirmininkas buvo atsinešęs draudžiamųjų knygų ir stengėsi patirti, kiek jos galėjo paveikti jaunimą. Norėjo jaunųjų žudikų kaltę sukrauti tų knygų autoriam ir leidejam ir tuo būdu palengvinti bausmę kaltinamiam. Teis-

mo pirmininkas klausė Gavrila Principą:

— Ar skaitei knygą apie krotų laisvės kovas?

— Skačiau.

— Pritari tai kovai?

— Dar daugiau. Jeigu nuo manęs priklausytų, aš sutrinčiau visą Austriją.

Pirmininkas atsivertė antrąją knygėlę — "Didvyrio mirtį", parašytą Cacinovičiaus apie Bagdoną Zerajicą, kuris kėsinosi nužudyti gubernatorių, bet nepataikė ir pats nusišovė. Buvo perskaitytas visas neilgas tekstas. Autorius garbino Zerajicą ir kurstė atkeršyti už jo mirtį. Teismo pirmininkas vėl paklausė:

— Ar sutinki su tuo, kas parašyta?

— Sutinku. Lai gyvuoja Zarajicas!

— Kodėl jį garbini?

— Jis išreiškė visų mūsų mintį: ne austrai turi vienyti slavus, bet slavai turi susivienyti prieš austrus.

Teismo sprendimas buvo paskelbtas 1914 spalio 28. Pirmininkas Aloyzas von Curinaldi, laikydamas rankoje teismo nutarimą, bet dar jo neskelbdamas, kreipėsi:

— Kas gailisi, teatsistojas.

Visi pakilo, išskyrus Gavrila Principą.

— Kodėl tu nestoji? — paklausė Principo.

— Aš nesigailiu nužudęs sosto įpėdinį. Man tėra gaila Sofi-

jos, kurios nenorėjau nužudyti, ir jų vaikų. Tegyvuoją laisva Bosnija!

Tuo metu striktelėjo iš vietos ir Čabrinovičius, palaikydamas savo draugą:

— Ir aš nesigailiu!

Jam tie žodžiai pritiko pasakyti, nes ir teismas jo nepasigailėjo. Nedjelka Čabrinovičius ir Danila Iličas buvo pasmerkti mirti. Gavrilas Principas ir Trifka Grabešas — gavo po 20 metų kalėjimo, Vasa Čubrilovičius — 16, Cvejtkas Popovičius — 13. Iš talkininkų vienas (Miška Jovanovičius) pasmerktas mirti, 9 įteisinti ir 5 gavo kalėjimo iki gyvos galvos.

— 0 —

SIANDIEN, po penkių dešimčių metų, iš šių samokslininkų, tėra likę gyvi Cvejtkas Popovičius ir Vasa Čubrilovičius. Pirmasis dabar yra 68 metų, antrasis — 67. Čubrilovičius profesorijauja Biogrado universitete, dėsto istoriją. Popovičius gyvena Sarajeve, yra muziejaus direktorius.

Kalėjime Popovičius išbuvo ketverius metus.

— Su mumis austrai elgėsi daug prasciau, negu su kitais kaliniais, — pasakoja prisimindamas anas dienas. — Maistas buvo toks prastas, kad šlykštu buvo valgyti. Principas taip ir pasimirė kalėjime džiova. Kiti sulaukėmė savo svajonės laisvos Jugoslavijos.

Išėjęs iš kalėjimo, Popovičius toliau mokėsi, įsigijo filosofijos daktaro laipsnį, buvo mokytojų kolegijos direktoriumi Begrade. Po antrojo pasaulinio karo metė mokytojavę ir nusikėlė į Sarajevą tvarkyti miesto muziejaus. Jis karo metu buvo sugriautas.

— Žmonės ir mane kreipėsi, kad padėčiau atstatyti, ir aš sutikau. Grįžau ir jaunų savo dienų miestą...

— O kaip dabar atrodo anas įvykis?

— Nebūtų tos žmogžudystės įvykė, jei būtumė galėję nuvokti pasekmes. Kas galėjo pramatyti, kad dėl to kils visuotinis karas. Bet jis išsprendė Bosnijos klausimą.

Dr. C. Popovičius nėra kalbus ir nenoriai prisimena savo dalyvavimą atentate.

Sarajevus siandien mažai kuo pakitęs. Tebestovi miesto rotušė, kur Austrijos sosto įpėdinis Pranciškus Ferdinandas buvo priimtas paskutinį kartą. Schillerio krautuvė, prie kurios Gavrilas Principas jį nužudė, paversta "Jaunosios Bosnijos" muziejum. Prie jo šalinatvyje įspausdavo dvi pėdos, rodomos turistams:

— Čia stovėjo Gavrilas Principas, kai paleido lemtingus Sarajevo šūvius. (Pasiremta rašiniais Barboros Tuchman, Harrio Wildes, Ratko Pareza n i n o, Robertos Strauss, J. Remarko ir k.) S.S.

NUŽUDUTYTIJAI: Austrijos sosto įpėdinis Pranciškus Ferdinandas ir jo žmona Sofija (1914 VI 28).

NUŽUDZIUSIEJI: Čabrinovičius, Iličas, Principas (1914 X 28).

Rinkimai ir Jono Birch draugija

J. Jasys, New London, Conn.

Kai kurie respublikonų vadai San Francisco konvencijoje įsigėdė pasmerkti Jono Birch draugiją, pasodindami ją į kaltinamųjų suolą su komunistais. Respublikonų konvencija tokį pasmerkimą kategoriškai atmetė. Kitaip ir būtų negalėjo, nes ar galima komunistus, kurie siekia pavergti viso pasaulio tautas, naudodami masines žudynes, deportacijas, žvėriškus kankinimus, lyginti su Jono Birch draugija, kuri siekia sujungti žmones į kovą su tomis "šetoniskomis" komunistų užmašiomis.

Demokratų konvencija Atlantic City nuėjo kitokiu keliu: Jono Birch draugiją pasodino į tą patį kaltinamųjų suolą drauge su komunistais ir pasmerkė ta pačia rezoliucija. Atseit, demokratai tuo pačiu botagu plakė ir namo padėgėją už tai, kad jis padėginėja namus, ir gaisro gesintoją, už tai, kad jis gesina gaisrus.

Narių skaičius auga

Rugsėjo 6 televizijoje buvo klausinėjamas Jono Birch draugijos steigėjas ir pirmininkas Robert Welch ir jis pareiškė, kad politinės diskusijos abiejose konvencijose jo vadovaujama draugijai išėjo į gerą, nes ji narių skaičiumi ypač patalio pradėjo augti. Žmonės pajuto vis didėjančią komunistų pavojų ir masiškai organizuojasi pasipriešinti. Savo pareiškimuose R. Welch demokratams pykčio nereiškė, bet davė suprasti, kad partijos patekimas į liberalų rankas gero nežada.

Kunigas gali būti nariu
Bridgeport, Conn., R.K. Švč. Sakramento parapijos klebonu

Mergaitės skambina kanklėmis

Jau senokai įvairiuose New Yorko-New Jersey lietuvių ir amerikiečių parengimuose pasirodo būrelis lietuvių, kanklininkių. Tautiškai apsidėžiusios mergaitės (8-13 metų amžiaus) išpildo įvairius kanklių muzikais pritaikytus dalykėlius. Tai jaunos kanklininkės, kuriom vadovauja Teklė Dzikiene. Jom instrumentus yra padaręs Vladas Kulpavičius. Jaunųjų kanklininkių būreliui vardą davė ir jų pasirengimą tikrino prof. J. Žilevičius. Jaunutės kanklininkės pramintos vaidilutėmis. Jos savo repertuare turi net 35 dalykus. Rugsėjo 20 pasirodys pasaulinėje parodoje, New Yorko paviljone, papildydamos lietuvių chorą. Pasaulinės parodos muzikos priežiūros vadovybė mūsų kanklininkėmis yra ypatingai susidomėjusi.

Sis jaunųjų kanklininkių būrelis taip pat dalyvaus Balfo jubilėinio seimo bankete New Yorko viešbutyje spalio 17 d. 7 val. vak. Banketo meninei programai (kanklininkės, solistai, kvartetas) vadovaus T. Dzikiene. (L.J.)

yra kun. Pranciškus E. Fenton. Prieš trejetą savaitių New York'e jis atkalbėjo invokacija viename susirinkime, kur pagrindinis kalbėtojas buvo Jonas Rousslot, buvęs Kalifornijos kongresmanas, respublikonas, dabartinis Jono Birch draugijos viešųjų reikalų direktorius. Kadangi tai atsitiko politinių konvencijų sukeltų ginčų nuotakose, tai įvykis pasiekė kun. Fentono viršininką, Bridgeport diecezijos vyskupą Walter W. Curtis. Ta pačia proga paaiškėjo, kad kun. P.E. Fenton yra Jono Birch draugijos narys ir kad jis yra buvęs net tos draugijos Centro Tarybos nariu.

Tačiau kunigo skundėjai susilaukė nelaukto sprendimo. Vyskupas Curtis pareiškė, kad kun. Fenton, kaip asmuo, turi visas Amerikos piliečių teises ir gali dalyvauti savo pasirinktoje organizacijoje ir kad kunigystė jam tų teisių neatima. Ta pačia proga vyskupas prisiminė atsitikimą su tuo pačiu kun. P. Fentonu. Vyskupui esant Romoje, generalinis vikaras Right Rev. W.F. Kearny pernai įsikūso į reikalą, kai kun. Fenton buvo įsitraukęs į parašų rinkimo akciją po peticija, kurios tikslas buvo pakaltinti ir pašalinti kunigo skundėjai susilaukė nelaukto sprendimo.

Vyskupas Curtis pareiškė, kad kun. Fenton, kaip asmuo, turi visas Amerikos piliečių teises ir gali dalyvauti savo pasirinktoje organizacijoje ir kad kunigystė jam tų teisių neatima. Ta pačia proga vyskupas prisiminė atsitikimą su tuo pačiu kun. P. Fentonu. Vyskupui esant Romoje, generalinis vikaras Right Rev. W.F. Kearny pernai įsikūso į reikalą, kai kun. Fenton buvo įsitraukęs į parašų rinkimo akciją po peticija, kurios tikslas buvo pakaltinti ir pašalinti kunigo skundėjai susilaukė nelaukto sprendimo.

Kunigas gali būti nariu
Bridgeport, Conn., R.K. Švč. Sakramento parapijos klebonu

linti vyriausiojo teismo pirminką Earl Warren. Vyskupas pareiškė, kad tas reikalas yra pabaigtas ir kad tai nieko bendro neturi su klebono Fentono naryste Jono Birch draugijoje.

Jono Birch d-jos principai
Jau minėtas kongresmanas J. H. Rousslot 1962 birželio 12 pateikė Amerikos kongresui ir buvo vienbalsiai nutarta įtraukti į "Congressional Record" Jono Birch d-jos principus — "Beliefs and Principles of the John Birch Society".

Pirmame tų principų pabrėžiama, kad su mažomis išimtimis J. Birch draugijos nariai yra giliai religingi žmonės ir kad draugijos viltis yra savo įvairių tikybų narius padaryti "geresniais katalikais, geresniais protestantais, geresniais žydais, geresniais musulmonais". "Nežiūrint mūsų tikybinių ir dogminių skirtumų, visi mes tikime, kad dieviškasis Tvėrėjas idiegė žmogui vidinį troškimą ir sąmoningą siekimą tobulinti save ir pasaulį". Toji tobulėjimo ir tobulinimo kryptis yra pastebima visoje žmogaus istorijoje. Dievo idiegtas siekimas aukštyn glūdi žmogaus širdyje ir sąžinėje, kurios mes visi turime klausyti".

Antroje principų pastraipoje

kalbama apie komunizmą: "Mes įsitikinę, kad komunistai save ir savo vergus stumia priešinga kryptimi — žemyn: į šetoniką pažeminimą žmogaus ir pasaulio. Mes įsitikinę, kad komunizmas yra visiškai nesuderinamas su jokia religija, kad jis sunaikinęs visus moralės dėsnius, kad jis sunaikina visas laisves. Komunizmas yra visiškai blogis. Dėl to jam turi būti pasipriešinta su lygiu tvirtumu visais atvejais: religiniu, moraliniu ir politiniu. Mes įsitikinę, kad komunizmas ir krikščioniškoji civilizacija vienoje planetoje negali sugyventi. Varžytinės tarp jų turi baigtis vieno visiškai pergalę, o kito visiškai sunaikinimu. Dėl to mes siekiame: sustabdyti, susilpninti, parblokti ir pagaliau palaidoti visą tarptautinio komunizmo sąmokslą".

Trečiame paragrafe paaiskoma, kad kiekvienoje civilizuotoje bendruomenėje turi būti žiūrima ne tik tikslu, bet ir priemonių. Pabrėžiama, kad iš visų apie draugiją skleidžiamų neteisingų gandų, yra pats žemiausias ir melagingiausias atleisti žemas priemones kai siekiama vertingo tikslo". "Mes, įsitikinę, kad komunizmas, kaip gyvenimo būdas, yra visiškai klaidingas, bet svarbiausias mūsų ginčas su komu-

nistasis kaip tik dėl priemonių: kad jie siekia komunizmą priimti žmonijai ne įtikinėjimu, bet žudynėmis, išdavimais ir žiaurumu". Jų vartojamos priemonės padės sunaikinti patį komunizmą.

Kituose septyniuose paragrafuose pasisakoma, kad tikima į tėvynės meilę ir kad dauguma narių mano, kad tarptautinio parlamento buvimas, kuris siektų praplėsti žmonių laisvę ir padidinti gerovę yra sveikintinas. Bet dabartinės Jungtinės Tautos yra įsteigtos kaip tik priešingam tikslui — padidinti valdžios kontrolę asmeniui ir jo gyvenimui. Jungtinės Tautos, kaip ir buvo siekta, virsta svarbiu įrankiu, primenant komunizmo tironiją visos žemės žmonėms. Dėl to vienas draugijos artimiausių tikslų — "įsijungti Jungtines Valstybes iš Jungtinių Tautų, o Jungtines Tautas — iš Jungtinių Valstybių".

Konstitucinė respublika yra geriausia valdymosi forma. Ją parinko Jungtinių Valstybių steigėjai. Stiprinimas gi centralinės valdžios, didinimas jos galių stabdo pažangą ir naikina asmens laisvę.

"Mes priešingame kolektyvizmui, kaip politinei ir ekonominei sistemai, nors jis ir neturėtų komunizmo policinės valstybės žymių. Mes priešingame jam, neatsižvelgiant į tai, ar tas kolektyvizmas bus vadinamas socializmu, ar gerovės valstybe, ar "New Deal", ar "Fair Deal", ar "New Frontier".

"Kiek leidžia mūsų jėgos ir energija, mes siekiame visom garbingom priemonėm, kad būtų mažiau valdžios, daugiau atsakomybės ir geresnis pasaulis. Kadangi komunistai siekia visur ir visada primesti daugiau valdžios, aprėžti asmens atsakingumą ir įsteigti visiškai nemoralų pasaulį, mes jiems priešinsimės kiekvienu atveju filosofinėje plotmėje. O kadangi jie milžinišku organizuotu sąmokslu siekia sunaikinti kitą manančius, mes su jais dar daugiau privalome kovoti agresyviai planuojama veikla".

Cia padaviam tik svarbesnes mintis iš oficialių J. Birch d-jos principų. Iš jų skaitytojui

DANUTĖ MILUKAITĖ

Gabi lietuaitė

New York, N.Y. — Danutė Milukaitė, dukterė Mato ir Eleonos Milukų (105-125 St., Richmond Hill, N.Y.), šiais metais baigė aukštesniąją mokyklą su vidurkiu pažymiu 95. Ji buvo 7 iš 770 baigusių. Be to, savo mokykloje vadovavo įvairiems mokinių klubams ir matematikos laikraščiai, buvo sekretore daugeliui mokytojų Rugsėjo 15 išvyko studijuoti matematikos viename iš geriausių aukštųjų technikos mokyklų, būtent, The Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Mass. Mokslui gavo pilną 4 metų stipendiją (3000 dol. metam). Jos gabumais susidomėjo valdžios įstaigos ir nori ją parengti svarbiem matematikos darbam. Danutės jaunesnis brolis Vitalis Milukas yra taip pat gabus ir mokosi Brooklyno aukštesnėje technikos mokykloje. Jis ketina studijuoti chemiją. (K.R.)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šaune laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

JEI MOTINA TURI SŪNŲ INVALIDĄ...

Seną motina turi namus. Turi ir savo pinigų, porą šimtų dolerių. Ta motina turi sūnų 45 metų amžiaus. Jis yra ligonis invalidas. Jis gauna nedarbingumo čekį, o taip pat gauna pašalpos "relief" iš miesto. Motina nieko negauna. Klausimas yra toks: ar gali motina padėti tuos pinigus į banką savo vardu; ar gali valdžia paimti tuos pinigus iš motinos? J.U. N.Y.

Atsakymas

Tas invalidas, matyti, gauna Social Security nedarbingumo čekį; be to, pašalpos iš miesto Welfare Departamento. Kai dėl Social Security čekio, — tai jis gaunamas iš federalinės val-

bus aišku, kodėl Maskva, kaip tvirtino R. Welch minėtoje televizijos programoje, yra pasistačiusi vienu svarbiausių uždavinių Amerikoje — sunaikinti John Birch draugiją.

Iš pacituotų principų turėtų būti aišku, kodėl respublikonai, pasmerkę komunizmą ir atsisakę nuo Ku Klukso Klano paramos, nepasmerkė Jono Birch d-jos.

DETROIT, MICH.

Dail. K. Zoromskio kūrinių paroda vyksta Tarptautinio Instituto patalpose, 111 E. Kirby. Paroda atidaryta rugsėjo 13 ir baigsis sekmadienį. Globoja Michigano Lietuvių Gydymo Sąjunga.

Lietuvių krepšininčių pagerbimas ruošiamas rugsėjo 26 7:30 v.v. lietuvių namuose, Tillman kampas, Butternut. Bus pagerbtas specialiai Pranas Kauskas kaip geriausias krepšinininkas. Bus rodomas filmas iš gastrolių Australijoje. Sočiam gros Vytauto Petrausko orkestras.

Detroitieškiui Lee Galinskui katalikų veteranų seimas Clevelande įteikė pažymėjimą už geriausią redaguojamą apskričio biuletinį (visoje Amerikoje) Jis taip pat redaguoja Michigano katalikų veteranų žinias, uoliai dirbujasi su lietuviams veteranais Detroitė.

Dr. Vytautas Majauskas Lietuvių Balso radijo programoje

kalbėjo apie Balfo vą. Tuo pačiu klausimu kalbėjo LB pirmininkas Vladas Pauža.

Marianapolio, Thompson, Conn., sudegusių namų statybai rugsėjo 27 3 val. popiet Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salėje rengiamas žaidimų vakaras.

Senesnio amžiaus lietuvių vėl pradėjo savaitinius susirinkimus, kurie būna kiekvieną ketvirtadienį nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet Dievo Apvaizdos parapijos salėje.

Lietuvių demokratų sąjunga kartu su kitomis tautybėmis suvies pobūvį graikų salėje. Dalyvavo sen. Philip A. Hart, kongresm. Neil Staebler (kandidatas į Michigano gubernatorių), ir buvęs Michigano gubernatorius, dabar Valstybės sekretoriaus padėjėjas G. Menden Williams ir daug kitų politikų. Programą išpildė įvairių tautybių talentai. -rv-

Cafe Geiger

206 East 86th Street
(Tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N.Y.
Tel. RE 4-4428

Vedėjas: Helmut Vollmer

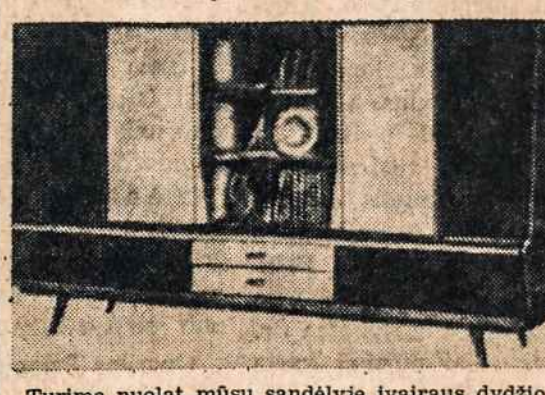
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.

Užkandžiai iš nuosavos virtuvės

Puikliausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

Adolfo SCHRAGERIO

Vienintelis atstovas Amerikoje šių vokiškų svečių kambario spintų

Turime nuolat mūsų sandėlyje įvairaus dydžio bei įvairaus medžio. Baldas išardomas ir pristatomas į bet kurią JAV-bių vietą.

336 East 86th St., N. Y. C.

Tarp 2-os ir 1-os Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro Antradieniais ir šeštadieniais 9 iki 6 val. vak.

NEW YORKO kanklininkių būrelis su savo mokytoja T. Dzikiene.

PAGUOSKIME NELAIMĖS ISTIKTĄJĮ

Rugpiučio pradžioje, bevartydamas lietuviškąją spaudą, užtikau trumpą žinutę: majoras Antanas Andriūnas, ištiktas paralyžiaus, patalpintas senelių ir nedarbingųjų prieglaudon. Ten pat buvo nurodytas ir adresas. Toliau žinutės autorius rašė: "būtų gerai, kad būtų draugai ir pažįstami parašytų nors po trumpą laiškutį".

Parašiau ir sulaukiau tokio

atsakymo:

"Pono Antano Andriūno pavestas, atsakau į Tamstos jam rašytą laišką. Jis labai nudžiugo, gavęs Tamstos laišką, nes jo padėtyje yra didelė paguoda išgirsti ką nors iš senų draugų ir prietelių. Jo padėtis nepavydėtina. Pasikartojusių kraujo išsiliejimų į smegenis pasekmėje, jis su vargu, ramščiu pagalba, pavaikšto. Su kalba dar blo-

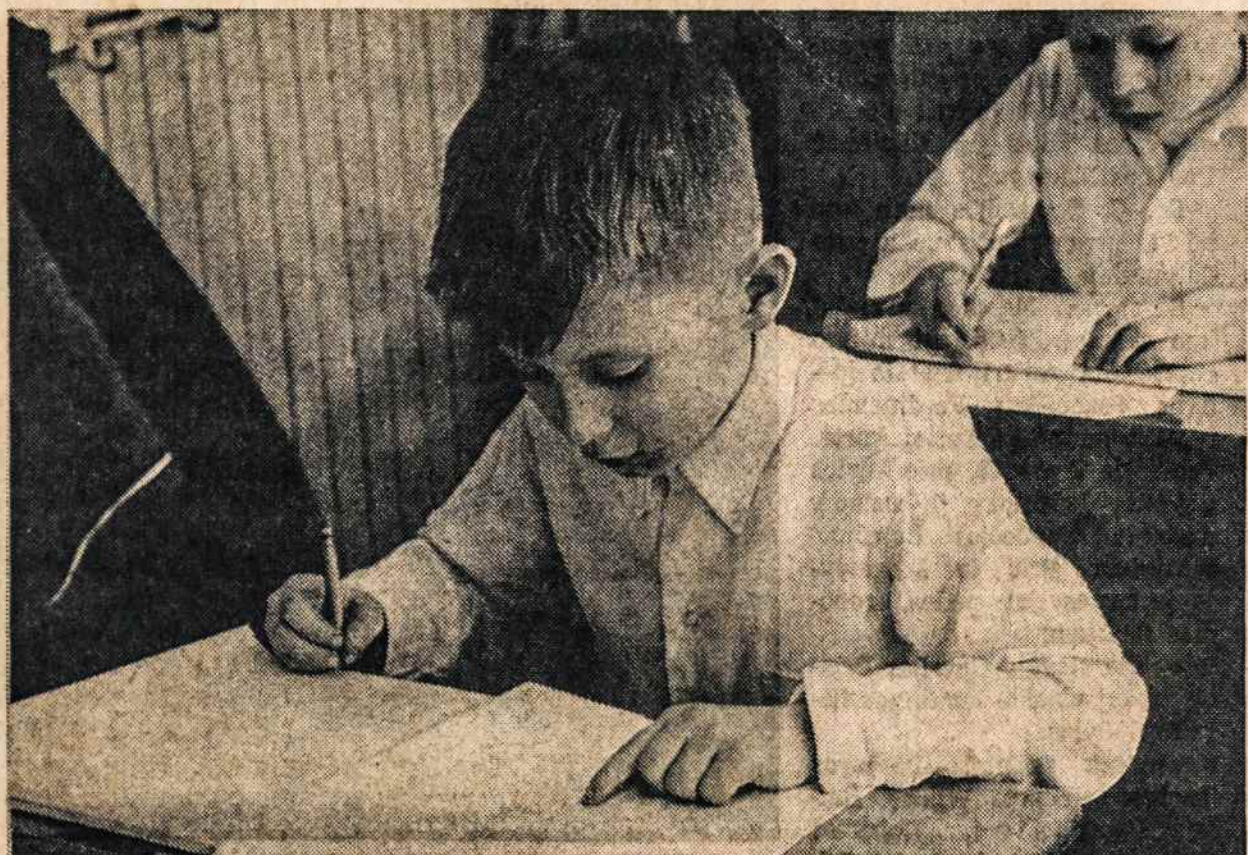
giau; užmiršta žodžius, juos sunkiai ištaria, skaityti nepaprastai sunku, o rašyti dar blogiau. Šiaip pažįstamus prisimena ir džiaugiasi, jeigu kas apsilanko".

Toliau laiške rašoma, kad "prieglauda yra nuosajė, užmiestyje, ir reikalinga jau specialiai pasiruošti ji aplankyti, o lietuvių Medelline labai mažai. Juo daugiausia rūpinasi viena gailestinga lietuvė, kuri lanko jį beveik kas savaitę; beveik visada atneša ir ką nors pavalyti... Nuosirdžiai jo vardu dėkoju ir, mano manymu, būtų gerai, kad laiks nuo laiko kas nors iš pažįstamų jam parašytų porą žodelių".

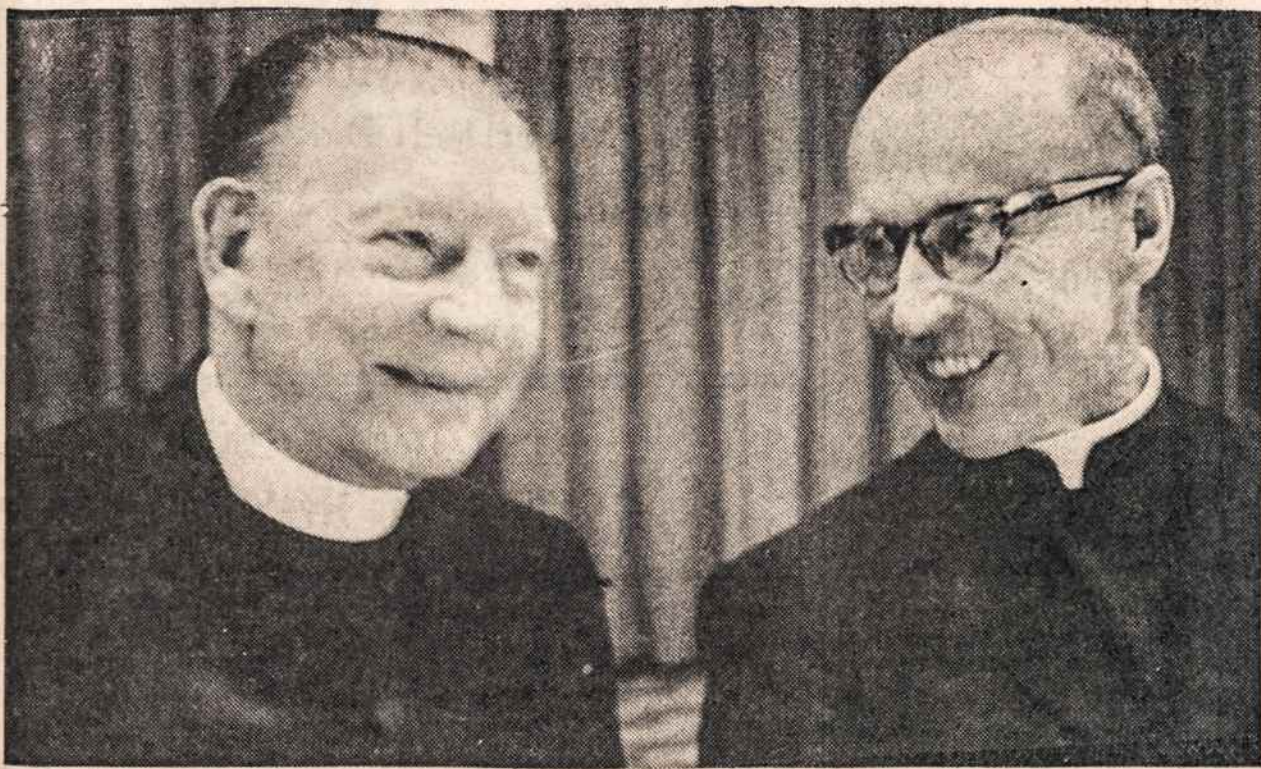
Romuvėnai, ypač būvę raitininkai ir IV laidos absolventai, turėtume nedelsdami susirūšti su nelaimės ištiktu buvusiu gėliko draugu ir nepašykštėti paguodos žodžio ir vieno kito cento. Pasiekiamas šiuo adresu: Apart. Aereo 1720, Medellin, Colombia arba dr. Felikso Proscovičiaus adresu: Dr. F. Proscovičius, Crr. Popayan, 60-08, Medellin, Colombia.

Laiškus geriau siųsti oro paštu, nes paprastas kaštuoja 11 centų, gi oro — 15; tik 4 centų skirtumas, bet nukeliauja orinis per porą dienų, o paprastas trunka visą mėnesį.

Stasys Grižė-Jurgelevičius

PAMOKOS prasideda šeštadieninėje mokykloje. Nuotr. R. Kisieliaus.

DU UTENIŠKIAI. kun. kleb. N. Pakalnis ir prof. kun. A. Liutima, S.J., Kunigų Vienybės seime rugsėjo 8 New Yorke. Nuotr. V. Mazelio.

RELIGINĖS ŠALPOS VAJUS

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa (LKRS) rūpinasi, kiek tai įmanoma, padėti pavergtos Lietuvos katalikams; taip pat remia Vatikano, Madrido ir kitų stočių religines programas, perduodamas Lietuvon. Lietuviai katalikai ir net nelietuviškoji visuomenė tą svarbų reikalą supranta ir remia.

Pittsburgho lietuvių parapijos, paragintos specialiu savo vyskupo laišku, padarė rinkliavą visose savo parapijose. Šv. Kazimiero parapija (kleb. kun. W. Karaveckas) surinko 255.96 dol., šv. Petro ir Povilo (kleb. kun. F. Plantes) — 135.29, šv. Vincento (kleb. kun. J. Girdis) — 133, šv. Antano (kleb. kun. A. Ziubrys, O.F.M.) — 61.35, šv. Izidoriaus (kleb. kun. A. Sušinskas) — 51.25. Be to, iš šių parapijų nuolat gaunama mišių stipendijų lietuviams kunigams misijose.

Providence, R. I., šv. Kazimiero lietuvių parapijoje kun. kleb. V. Martinkeus rūpesčiu

Prasideda mokslo metai

Philadelphijos LB Vinco Krėvės šeštadieninė mokykla darba pradeda rugsėjo 19 d. Šv. Andriejaus parapijos patalpose. Mokiniai prašomi rinktis salėje 15 min. prieš 10 val., nes prieš pamokas 10 val. bus pamaldos šv. Andriejaus bažnyčioje. Mokykloje veiks vaikų darželis ir visi aštuoni skyriai su dainavimo ir tautinių šokių pamokomis. Labai laukiami ne tik senieji mokiniai, bet ir naujai stojantieji: tiek pradedantieji, tiek ir vyresni, dėl kurių nors priežasčių ligi šiol šeštadieninės mokyklos nelankiusieji. Pastariesiems, jei būtų reikalo, bus pasistengta sudaryti specialią grupę. Mokyt. G. Maciūnėmei dėl sveikatos šiemet nebeapsiėmus vadovauti mokyklai, šias pareigas perima mokyt. V. Muraška. (Pa.)

JAUNIEJI šokėjai Lietuvos atsiminimų radijo piknike rugsėjo 13. Nuotr. R. Kisielliaus.

Moteryų Sąjungos auksinė sukaktis

NEW HAVEN, CONN.

Rugsėjo 9 Moteryų Sąjungos susirinkime vienbalsiai nutarta iškliminga vakariene paminėti organizacijos 50 metų sukaktį. Šiai vakarienei surengti pakviestos šeimininkės: A. Plečkaitienė, T. Strimaitienė, O. Girdauskienė, M. Merkevičienė, J. Silčienė.

Donelaičio minėjimas

Waterbury, Conn. — Kristijono Donelaičio 250 metų gimimo sukakties minėjimą-koncertą rengia Amerikos Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės valdyba spalio mėn. 3 d. 7 val. vak. šv. Juozapo parapijos salėje. Paskaitą apie Kristijoną Donelaitį skaitys rašytojas Paulius Jurkus iš New Yorke, Donelaičio raštų ištraukas skaitys ir deklamuos Danutė Malakauskaitė-Venclouskienė, koncertinę dalį atliks solistė Irena Stankūnaitė iš New Jersey. Po koncerto bus links-mavakaris, gros E. Radionovo orkestras.

Šiuo minėjimu baigiamas Lietuvių Bendruomenės mėnesio vajus. Rugsėjo mėnesį apylinkės valdybos nariai renka solidarumo mokestį — 100 dol. (M.K.)

Vakariene bus rugsėjo 27, 6 v.v. šv. Kazimiero parapijos sve-tainė, 339 Green St. Bus diena pritaikyta programa, laimėjimai. Bilietas vienam asmeniui 2 dol., vaikui — 75 ct.

Tikiu, kad visi prisimena sąjungiečių rengtas vakarienes. Taigi ir šį kartą atsilankę nebus apvilti. Draugija prašo tą dieną nerengti kitų parengimų, kviečia visus dalyvauti jų vakarieneje ir paminėti sąjungos auksinę sukaktį.

Jadvyga Šikienė, norėdama atsidėkoti sąjungietėms, kurios ją lankė sergant, paaugojo gražią lietuvišką staltiesę, gintari-nius karolius, lietuviškų spalvų aksominę sofąs pagalvėlę. Tie daiktai skiriamai kuopos laimėjimam. Taip pat geraširdės sąjungietės surinko ir pinigų lai-mėjimam.

Sąjungietės pareiškė gilią užuojautą savo mielai narei Monikai Merkevičienei ir visai šeimai dėl jos motinos Onos Savickienės mirties, užprašė mišias ir palydėjo į kapus.

Sveikiname mūsų kuopos nu-tarimų raštininkę Vandą Gruzdiene ir išdininę Rožę Kisieliene, kurios savo gimtadienius šventė rugsėjo 16. Linkime joms sveikatos ir Dievo palaimos. M.

ROTOS ansamblio dainininkės gaivinas pasaulinėje parodoje lietuvių dienų metu.

PATERSON, N.J.

Linksmą rudens pikniką

ruošia Šv. Kazimiero parapijos skolų (morgičiaus) likvidacijos komitetas sekmadienį, rugsėjo 20 d., 1.00 val. popiet parapijos salėje ir sodelyje. Pasibaigus vasarai, kai ore piknikauti darosi vėsoka, ir kai po dviejų mėnesių sauso ir labai šilto oro labai laukiama lietaus, piknikauti naujoje parapijos salėje bus ir malonu ir saugu. Jei 'Dora' ar kita kokia oro galybė tą dieną nepagalitų lietaus, tuo atveju pakaks vietos salėje ir pasivaikinti ir pasišokti. Šokiams gros Eugenijos Gutauskaitės vadovaujamas orkestras iš Lindeno. Veiks parapijos socialiečių vadovaujama skanių valgių gaminanti virtuvė, o vyrai parūpins svečiams gaivinančių gėrimų. Įvairūs laimėjimai, dovanų krepšiai ir kitoki įvairumai vakarą padarys malonų ir įdomų. Visi parapičiai ir parapijos draugai maloniai kviečiami dalyvauti.

Šv. Vardo vyrų paradas Patersono vyskupijos parapijų ruošiamas spalio 11, sekmadienį. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje rugsėjo 14 Kalvarijos ka-

nų. Šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo vyrai turi pasisamę gerą orkestrą ir ruošiasi gausiai parade dalyvauti ir žygiuoti Patersono miesto gatvėmis su savo orkestru. Šv. Vardo vyrams vadovauja Jurgis Yesulaitis.

Kortų vakarą ruošia Švento Vardo vyrai spalio 4, sekmadienį, parapijos salėje 130 Lafayette St.

Seštadieninė liuanistikos mokykla mokslo metus pradeda Mokyklos organizavimu rūpina si Lietuvių Bendruomenės apylinkės švietimo skyriaus vadovas Vaclovas Augulis ir tėvų komiteto pirm. Klemensas Pralėka. Parapijos klebonas kun. J. Kinta maloniai sutinka leisti naudotis naujomis parapijos salėmis, 130 Lafayette St. Šiais metais numatyta sutelkti apie 40 mokinių. — kvd.

Mūsų mirusieji.

Marija Yustienė, 81 metų, mirė rugpjūčio 12. Palaidota iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios rugpjūčio 14 Kalvarijos ka-

Pavyzdys kitiem

Tikras mūsų ambasadorius Kun. kleb. S. Aleksiejus, Lietuvos laisvinimo reikalu sukęs ant kojų visus New Mexico valstybės legislatorius Washing-tone.

— 0 —

Vargu ar kuris nors kitas iš mūsų galėtų būti geresniu ambasadoriumi kitataučių tarpe, kaip kad yra kun. Stasys Aleksiejus, vadovaujantis šv. Onos amerikiečių katalikų parapijai Deming mieste, New Mexico valst. Kun. kleb. S. Aleksiejus Lietuvos bylos reikalu yra sukęs ant kojų abu savo valstybės senatorius ir visus kongresmanus; yra padaręs visą galimą spaudimą rezoliucijų klausimu į krašto administraciją ir Valstybės departamentą. Viso darbo ir pastangų rezultatai yra puikūs: vienas iš kongresmanų (J.M. Montoya) jau yra įnešęs rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalui; kiti legislatoriai yra pažadėję talką šimie žygyje; į spaudimą yra atsiliepę ir prezidentas L. B. Johnson. Prezidentas Johnson išsiskinėja ir nenori duoti aiškaus atsakymo rezoliucijų reikalui. Kun. kleb. S. Aleksiejus pasiryžęs išgauti iš jo labai aiškų tuo klausimu pasisakymą.

Kun. kleb. Stasys Aleksiejus kilimo tauragškis; lankęs Telšius ir Kauno kunigų seminarijas; kunigų įšventintas 1942 m. Į JAV-bes atvyko 1949 metais ir nuo to laiko klebonauja New Mexico katalikų amerikiečių parapijose: pradžioje Hatch mieste, o paskutiniu metu Deming mieste. Nemaža jo parapičių yra meksikiečių kilmės. Jo parapijoje ir anglų ir ispanų kalbos yra lygiai vartojamos. Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

(cc.)

Kun. kleb. Stasys Aleksiejus kilimo tauragškis; lankęs Telšius ir Kauno kunigų seminarijas; kunigų įšventintas 1942 m. Į JAV-bes atvyko 1949 metais ir nuo to laiko klebonauja New Mexico katalikų amerikiečių parapijose: pradžioje Hatch mieste, o paskutiniu metu Deming mieste. Nemaža jo parapičių yra meksikiečių kilmės. Jo parapijoje ir anglų ir ispanų kalbos yra lygiai vartojamos. Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

Kun. kleb. S. Aleksiejus pavyzdžiu turėtų pasekti kiti mūsų dvasiškiai ir pasauliečiai.

IŠ VISUR

— Naujosios Anglijos lietuvių katalikų moterų suvažiavimas įvyks Bostone, šv. Petro lietuvių parapijos salėje, rugsėjo 27. Suvažiavimas pradės 10 val. ryto mišiomis šv. Petro bažnyčioje. Pusryčiai 11 val. Poėdžių pradžia 12 val. Vakare 6 val. bus meninė programa ir Kristijono Donelaičio minėjimas. Suvažiavimą šaukia Lietuvių Katalikų Moterų Sąjunga. Paskaitom ir pašneškėsiams parinkta vedamoji mintis: "Jaunoji lietuvė ir L.R.K. Moterų Sąjunga". Šia tema pakviestos kalbėti: U. Daukantienė, V. Kulbokienė, R. Molienė, D. Ivaškievė ir E. Vasyliūnienė.

— Emilija Kriščiukaitienė mirė Lietuvoje, Kaune, rugpjūčio 27. Ji buvo rašytojo ir teisininko Antano Kriščiukaitio (Aišbės) žmona, sulaukusi 84 m. Vyras mirė Kaune 1933. Velionė palaidota Petrašiūnų kapinėse prie Kauno. Amerikoje liko duklė Elena, sūnūs Jonas ir Kazys, Lietuvoje — duklė Marija; visi vedę.

— Kanados lietuvių metinė, tradicinė šventė šiemet bus Hamiltone spalio 10-11. Prieš vie-nuoliką metų pirmoji Kanados lietuvių diena taip pat buvo su-rengta Hamiltone. Šventėje kviečiami dalyvauti ir JAV lietuvių, kurie gyvena arčiau sienos.

— Adelaidėje, Australijoje, 15 metų sukakties yra sulaukęs lietuvių choras, vardu Lithuania. Pirmasis šio choro koncertas įvyko 1949 rugsėjo 8, vos tik atsikėlus didesniai lietuvių skaičiui į tolimąją Australiją. Choro dirigentu visą laiką yra muz. Vaclovas Simkus. Per 15 metų choras yra koncertavęs apie pusantro šimto kartų, surengęs penkis religinius koncertus. Choras taip pat gieda šv. Kazimiero lietuvių koplyčioje.

— JAV LB naują Centro Valdą sudaro: pirmininkas Jonas Jasaitis, vicepirmininkai — Marija Rudienė, Zigmas Dailidka, Jeronimas Ignatonis, ir Jonas Jukūnas, jaunimo reikalų vedėjas Vaclovas Kleiza, išdinininkas — Mačys Simkus, protokolų sekretorius Jonas Paštukas, sekr. Kostas Januška.

leškomas Justinas Bendiskas, kuris išvyko iš Lietuvos 1912 m. ir yra gyvenęs Brooklyne. Kilimo iš Sveikšnos. Kas žino-tų, prašom pranešti AX 6-8635 Mr. J. Lipnickui 90-36 76th St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Kavarijos kapinėse. Mirusiųjų laidojimu labai nuoširdžiai rūpinosi John G. Kotran laidotuvių įstaiga.

ILGO GROJIMO LIETUVISKOS PLOKSTELĖS

Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. Stereo 6.00	\$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų.	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Teždi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgroti 18 lietuvių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerėnės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskinei. Ster. \$5	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynės aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. \$6	5.00
Mes padainuosim, Churlionis Ansamblio 16 l. dainų. Ster. \$7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patriot. maršų	7.00
Ar žinai tą žali, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	5.00
A. Šabanauko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radio vak. dainuoja. 10 kalėdinų ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. Ster. \$6	5.00
Milžino paunksmė, Montreale 1. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 liet. dainų	4.00
Pilenai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokstelių)	11.00
Trijų metų irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviški dainų, šokių, polky, Zukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų oktetų 17 dainų	4.00
Liudies giesmės, Tėviškos choro 11 giesmių ir dainų plokšt.	5.00
Linksmieji broliai, 12 liudies kūrinių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių	po 5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. Stereo \$6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d.	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalo pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Pozėja, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N.Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

Ivairenybės

LIETUVIŠKA PUŠIS

Lietuvoje augančios pušys turi dvišakius spyglius. Jos žydi balandžio-gegužės mėnesiais.

Kankorėžiai priklauso kas 13 mėnesių. Iš kankorėžių seklos išbryta tik ateinančių pavasarį.

Šakojasi taisyklingai. Šaknijos išleidamos giliai, iki 3 metrų, stumburinė šaknys.

Aukščio pasiekia iki 40 metrų, ir subresta sulaukusi 120 metų, o gyvena apie 600 metų.

Tikras Amerikietis

Amerikietis — tai yra tas žmogus, kuris važiuoja į darbą vokišku automobiliu, grįždamas užsuka į kiną pažiūrėti prancūziško filmo, vakare užsivelka kinietiška palaidinė ir įsispiria į itališką šiuos. Jis įsipila brazilškos kavos į olandišką puodelį ir atsėdėdama danišką kėdę. Pasiima japonišką plunksnakočių ir parveda rašyti angliškai ant kanadiško popieriaus. Vokišką radijas groja prancūzų muziką. Amerikietis savo laisvą kongresmanui teiraujasi, kada bus sustabdytas nuolatinis Amerikos aukso plaukimas į užsienius.

— 0 —

Naujai atvykusi sekretorė kreipiasi į seniai įstaigoje dirbusią bendradarbę klausdama: — Mūsų bosas visai surūgęs, neįgaus jis niekad ir nenusijuokia?

Pastaroji atsako:

— O taip, bosas visad nusi juokia, kai paprašai, kad padidintų algą". K.L.J.

— 0 —

Naminės (munšainės) išvaro Amerikoje kasmet po 60 milijonų galonų.

— Paryžiuje Eifelio bokštas vasaros mėnesiais paigėja 6 coliais.

NIJOLĖ VALAITIENĖ

Nijolė Valaitienė paruošia vestuvėms gėles iš sezoninių gėlių paiginta kaina. 50 dol. už jaunosios buketą, 2 pamerges, 2 kosažus, 2 buketus bažnyčioje ir vyrams gėles. Dėl smulkesnių informacijų skambinti 914 LY 1-9244.

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krotetas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

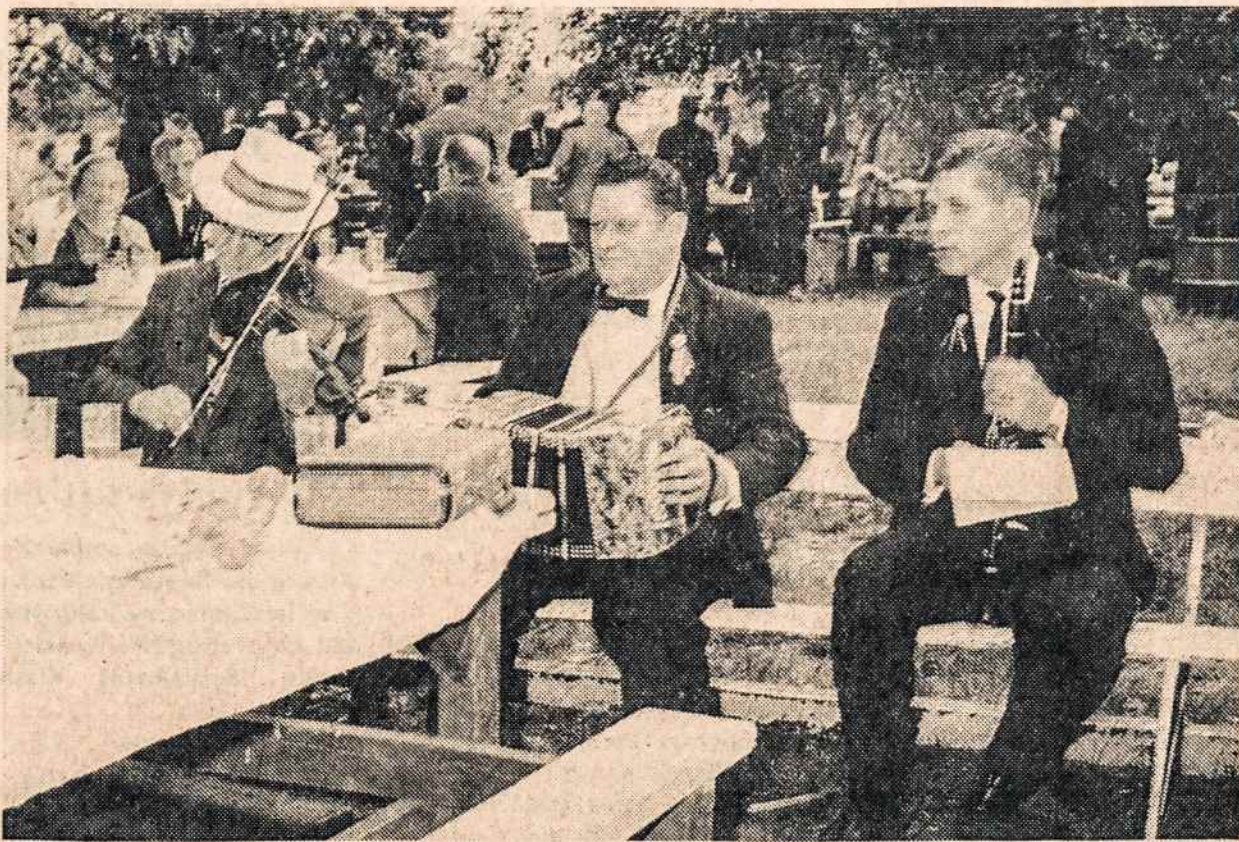
Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New York'o per 200 mylių, iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmaid. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

MUZIKANTAI J. Stuko piknike rugsėjo 13. Nuotr. R. Kisieliaus.

LIET. KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS PADĖKA

Nėra abejonės, kad gražiai praėjus L.K.M. Akademijos suvažiavimas priklausė ne tik nuo Centro Valdybos ir suvažiavimui ruošti komitete pastangų, bet ir jo prezidiumo, sekcijų vadovų, paskaitininkų ir įvairių komisijų rimto darbo ir darnaus sutarimo, dėl to suvažiavimui ruošti komitetas, baigdamas savo darbus, reiškia nuosirdžią padėką: garbės komitetui už dalyvavimą, vysk. V. Brizgiui už mišias ir pamokslą, suvažiavimo mecenatams ponams Kazickams už jaukų banketą, muz. V. Baltrušaičiui ir jo chorui už gražias dainas, Kunigų Vienybės pirm. prel. P. Jūriui, pranciškonų provinciolui T. L. Andriekui ir marijonų bei jėzuitų delegatams už dalyvavimą ir paramą, Fordhamo universiteto prezidentui T.V. O'Keefe, S.J., už leidimą naudotis patalpomis; suvažiavimo prezidiumui: prof. A. Salčiui, dr. J. Girniui ir dr. J. Vaišnorai, M.I.C.; sekcijų vadovams: dr. L. Andriekui, O.F.M., dr. J. Vaišnorai, M.I.C., dr. D. Jasaičiui, prof. Z. Ivinskui, dr. A. Damušui, dr. J. Girniui, prof. A. Liutimui, S.J. ir prof. B. Kazliui; paskaitininkams: prof. J. Navickui, prof. A. Salčiui, prof. A. Serui, A. Vaičiulaičiui, prof. A. Musteikiui, dr. Z. Danilevičiui, dr. A. Griniui, dr. F. Jucevičiui, dr. P. Brazui, M.I.C., dr. V. Cukurui, prof. B. Kazliui, prof. A. Sužiedėliui ir prof. S. Sužiedėliui ir dalyvavusiems diskusijose; registracijos komisijai: kun. S. Railai, J. Boley, J. Gerdvilienei, P. Minkūnui, M. Sandanavičiūtei, R. Salvei, A. Jonaitiui, V. Jankauskaitei, M. Macežinskaitei, E. Ragažinskaitei, V. Gerdviliui, V. Gerdvilytei, S. Dėlinui, V. Šimkutei ir visiems

dalyviams bei aukom ar darbų parėmusiems suvažiavimą, kurių čia neįmanoma suminėti; laikraščių Da. bininko, Draugo, Garso, Lietuvių Dienų, Tėviškės Žiburių ir Laiškų Lietuviams redaktoriams, dėjusiems informacinius straipsnius apie suvažiavimą, ir Lietuvos Atsiminimų radio valandos vedėjui J. Stukui, davusiam plačius pranešimus. Visa tai padėjo mums suorganizuoti ir gražiai praversti suvažiavimą. Dėl to visiems nuo širdies ačiū!

Suvažiavimui ruošti komitetas:

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Prof. V. Jeskevičius, S.J.

Prof. A. Vasys

Prel. J. Balkūnas

Dr. V. Gidžiūnas, O.F.M.

Mokytojams ir tėvams
nauja žinia —

Lietuvos
geografijos
pratimai

V. Matulaitis

KUR BEGA SESUPĖ pritaikinti taip, kad mokinyš pats galėtų įdėti daugiau darbo, susipažindamas su Lietuva. Leidinys atspausdintas labai gerame popieriuje ir iliustruotas.

Pereitais mokslo metais juo pasinaudojo visos Kanados lietuviškos mokyklos bei daugelis JAV-se ir kitur.

Šio leidinio kaina žymiai sumažinta — pavieniui \$1.00, urmu 75 centai.

Užsisakyti:

V. MATULAITIS
47 Radford Ave.
Toronto 3, Ont.
Canada

COCKROACH
CONTROL
OVERNIGHT

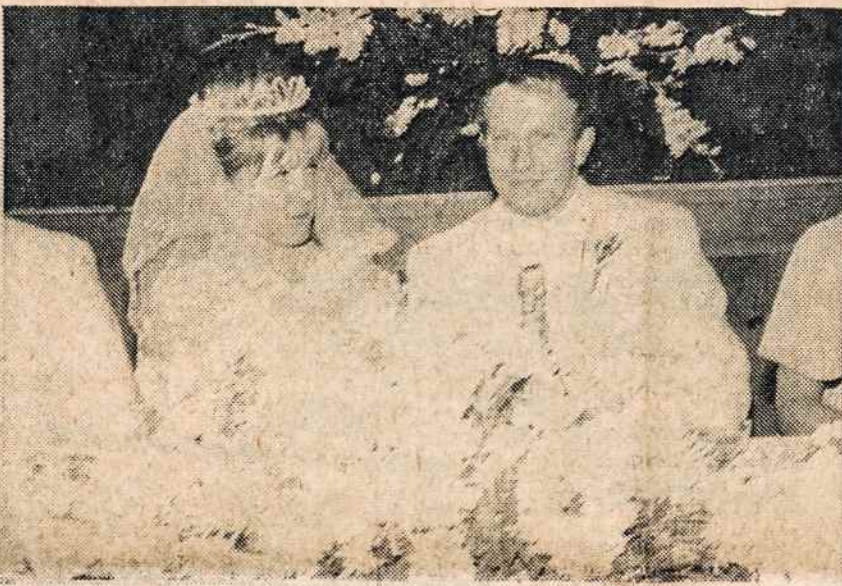
New product does it! SILOX SUPER X ROACH SHOT. This amazing new chemical developed after many years of research by a leading California University really does the job!

For Further Information

SILOX
INSECTICIDE
CO.

804 E. 233rd St., Bronx
Call AD 1-2400

MAIL OR PHONE ORDERS
ACCEPTED
B'klyn Off., BU 2-3091

INZ. ROMAS VENCKUS ir Giedrė Karužaitė susituokė rugpjūčio 29 Los Angeles, Calif. Nuotr. L. Briedžio.

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

J. Narūnė

Praūžė vėsulas. Miami miestas baigia valyti gatves nuo šakų ir lapų. Baigiami tvarkyti elektros tinklai. Niekas jau nebekalbina apie siaubingą uraganą.

Miami Beach plažė "kumpel-ninkai" maudosi. Vanduo pasi-gėrėtina šiltas. Dienos metu vis dar gerokai karšta — 87-90 F., tačiau naktys jau atvėsusios, galima ramiai miegoti.

Visiems atvažiuojantiems į Miami šiauriečiams gal nereikėtų per daug baimintis, nes žmogus ne vabalas, gali visada saugiai pasislėpti, kol praeis uraganas. Be to, šiauriečiai taip pat pažįsta to kontinento gam-

tos prajėvus, nes uraganas ne kartą buvo atsilankęs ir į šiaurės miestus, padarydamas žiaurių nuostolių ir baimės gyventojams.

Rašytojų konferencijon rugpjūčio 17-19 susirinko ne mažas vietinių rašytojų skaičius. "The Story Book Writing Conference", įvyko Miami Beach dideliame "Sevilla" viešbutyje. Konferencijos pirmininkė Eve Titus, vaikų literatūros rašytoja, jau išleidusi 17 knygų jaunimui, atidarė suvažiavimą. Buvo svarstyti referatai, sakytos įdomios kalbos, prarastos gyvos diskusijos. Tarp kitų kalbėjo (Darbininko skaitytojams jau

pažįstama) vaikų rašytoja Mariana Prieto, išskeldama ir argumentuodama svarbumą atrankos geresnių vaikams veikalelių. Ten pat buvo nutarta geriausiai jaunimo knygai skirti premiją. Vienas entuziastas čia pat paukojo tam reikalui 25 dol.

Didelis pasirinkimas
Nelaikite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535
**ALEX DIMANT
FUR CO.**
RYGOS KAILIŲ SUVEJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

pažįstama) vaikų rašytoja Mariana Prieto, išskeldama ir argumentuodama svarbumą atrankos geresnių vaikams veikalelių. Ten pat buvo nutarta geriausiai jaunimo knygai skirti premiją. Vienas entuziastas čia pat paukojo tam reikalui 25 dol.

RŪTOS ansamblio išvyka į Blue Water Manor vasarvietę. Nuotr. V. Maželio.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST.

BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD.

RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Vlrgrinia 3-3544

REPUBLIC
Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų — sventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investicijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Šeštadieniais iki 6 val popiet

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel VI 7-4477

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!

KVIETIMAS

LITAS INVESTING CORP., Inc.

Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.

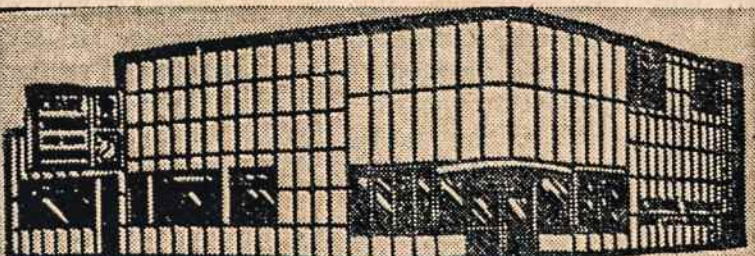
Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:

V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba

A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: Siokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street.

Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON
INVESTMENT
ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividentai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrą ir penktądienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta

Norite geros meniškės fot. grafijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ

Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

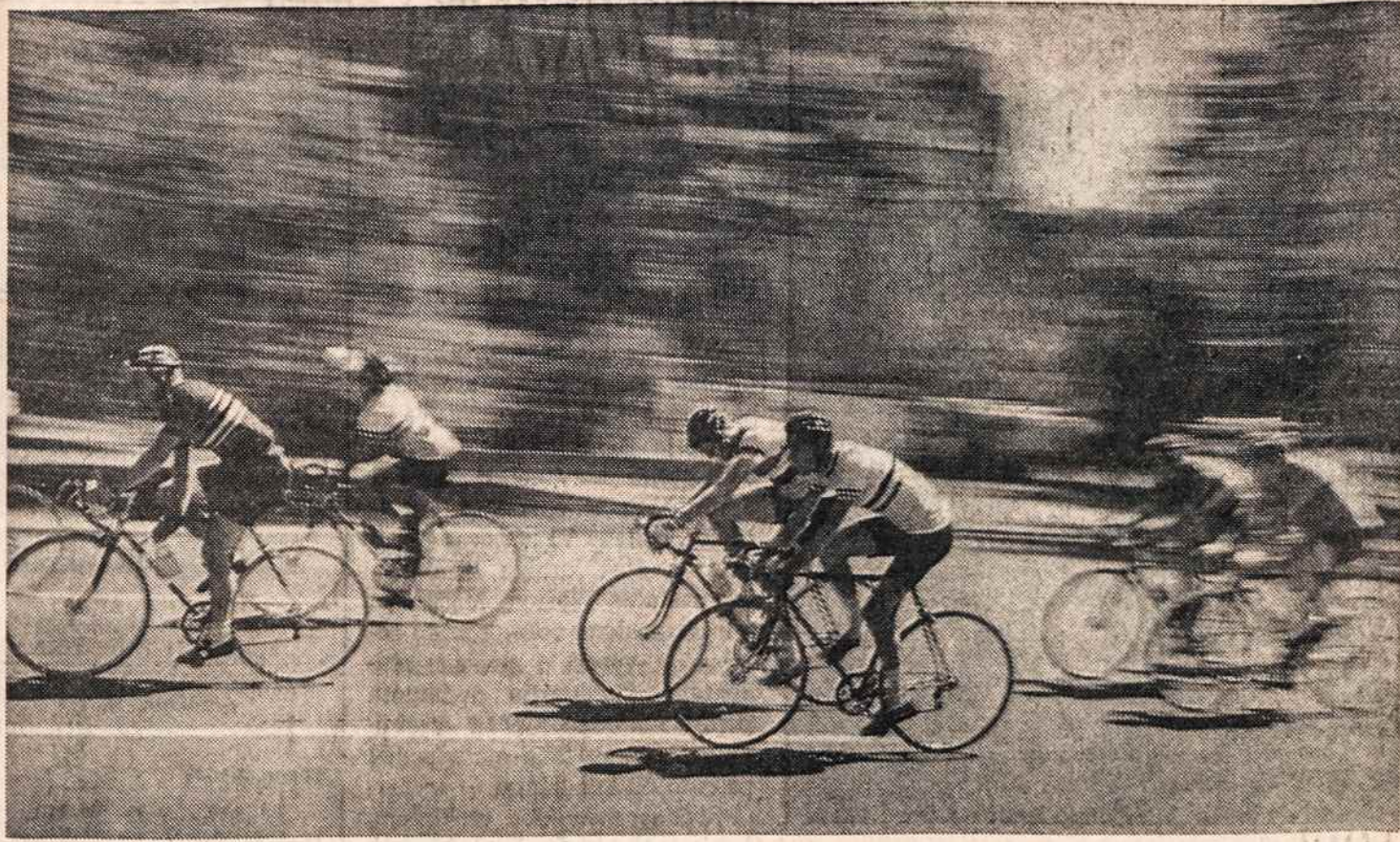
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

JAU 22 METAI!

WVLD

LIETUVOS ATSIMINIMU

DVIRATININKŲ lenktynės New Yorko Centriniam parke besiruojant pasaulinei olimpiadai. Nuotr. V. Mazelio.

SPORTAS

Futbolininkai prieš lemiamą kovą...

New Yorko lietuvių futbolininkų 14 sezonas prasideda netikėtai įtemptai. Isteigus rytų Amerikos profesionalų futbolo lygą (Eastern Conference), pasikeitė ir mūsų German-American sąjungos įvairių lygų atstovai. Eilei geresnių lygos komandų pakilus aukštyne, pasitaiko ir mūsų lietuvių sąjungos įvairių lygų atstovai. Eilei geresnių lygos komandų pakilus aukštyne, pasitaiko ir mūsų lietuvių sąjungos įvairių lygų atstovai. Eilei geresnių lygos komandų pakilus aukštyne, pasitaiko ir mūsų lietuvių sąjungos įvairių lygų atstovai.

Pereitą savaitę numatytos pirmenybių rungtynės buvo atšauktos; težiastas draugiškas susitikimas su Shamrock, pasibaigęs 2:2. LAK žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Malinauskas, Vaitkevičius; Trampas, Remėza II, Margaitis; Gennaro (Bileris), Vainius, Masso, Bianchi, Budreckas. Mūsų įvarčius pasie-

kė Budreckas ir Trampas iš 11 m. baudinio. Komandoje dalyvavo iš kariuomenės atostogų grįžęs Margaitis, kuris žais ir ši šeštadienį. Pasigendama Remėzos I, kuris sunkiau sužeistas dar negalės žaisti keletą savaitių.

Rezervinė priešaismyje, taip pat draugiškose rungtynėse, pralaimėjo 0:2.

Paankstintas sportininkų rudens balius

Didelis sportininkų rudens balius, numatytas lapkričio 28, šeštadienį George Washington viešbutyje, Manhattane, atkeliamas į lapkričio 26, ketvirtadienį, Padėkos dieną. Futbolo sezono pradžios vakaras bus tą pačią dieną, rugsėjo 26, šeštadienį Atletų Klubu salėje.

Atletas

DĖMESIO FLORIDOJE GYVENANTIEM

Laiveliam statyti turio daug medžiagos ir gyvenu prie vandens. Norėčiau rasti 2-3 vyrus, kurie norėtų ir galėtų laivelius dirbti. Išlaidų bus mažai, nes viskas atliekama mašinomis. Laivelius pastatę, galėtų patys pažuvauti. Turio ir vietos laiveliam pastatyti. Kreiptis John Batas, 1 St. R. Nr. 131 Juppiter Heights Florida.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

S. Amerikos lietuvių šachmatų individualinės pirmenybės pavestos surengti Vakarų sporto apygardai iki metų pabaigos Chicagoje. P-bių vadovu paskirtas Vladas Karpuska, 3622 71st Street, Chicago, Ill. 60629.

Ignas Žalys iš Montrelio ypač pasižymėjo JAV atvirose pirmenybėse Bostone per paskutinius 6 ratus. Jis laimėjo 4½ tš., tarp jų 3 taškus iš meistrų! Jis sudorėjo Eric Merchand (Rochester), dr. Peter Lapiken (Montreal), privertė did. meistrą A. Bisguier silyti lygiais, turėjo geresnę partiją (pasibaigė lygiomis) su meistru Brands (N.Y.). Dabar galima laukti žalio įkėlimo į USCF meistrų klasę.

Michigano atviras varžybas, Battle Creek, Mich., laimėjo meistras Stephan Popel, surinkęs 6½ tš. tš. Cikagiškiai A. Zujus ir Vladas Karpuska surinko po 4 tš. Karpuska pirmam rate sužaidė lygiomis su meistru Weber.

Latis — senior-meistras Edmar Mednis (N.Y.), laimėjo N. Anglijos p-bes Hartforde su 6½ tš.; D. Turner (Mass.), Noderer ir Bolton (abu Conn.) po 5½ tš. Mūsų jaunuolis Algis Makaitis baigė su 3 tš.

Adolfas Butkys, Greater Reading šachmatų klubo p-kas (1963 m. laimėjo savo grupę klubo p-bes su 10½ tš.), neseniai įgijo filosofijos daktaro laipsnį Temple universitete, Philadelphiajioje.

Havanos tarpt. turnyre po 5 ratų pirmavo didmeistriai Portisch ir Uhlman su 4 tš., Stahlberg ir L. Evans (Larry Evans iš N.Y.?) po 3½ tš., Smyslov, Talmanov (abu Sov.), Pachman ir Chimenez po 3 tš.

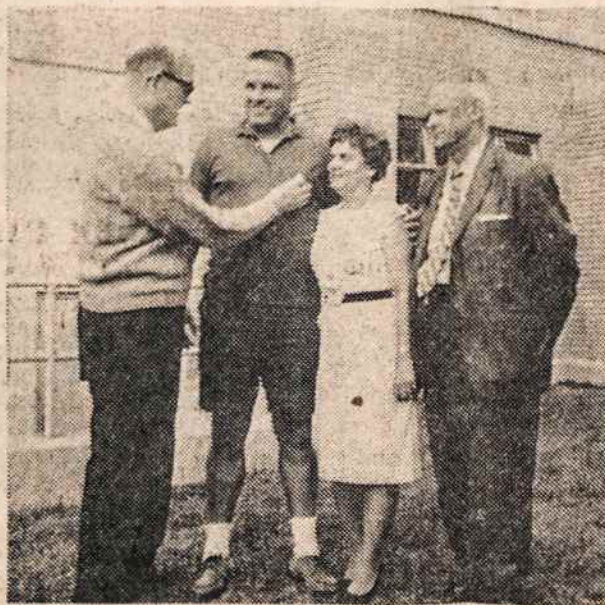
Partija iš JAV p-bių Bostone — baltieji: Ignas Žalys, Montreal; juodieji — meistras Eric Merchand, Rochester, N. Y.

1. Zf3 d5 2. d4 Zf6 3. c4 c6 4. Zc3 d:c 5. a4 Rf5 6. e3 e6 7. R:c4 Rb4 8. Q-0 Zbd7 9. Ve2 Ze4 10. Z:e4 R:e4 11. Bd1 0-0 12. Zd2? Rc2 13. Bf1 Rg6 14. Zb3 Zb6 15. Rd3 R:d3 16. V:d3 c5 17. Ve4 c4 18. Zc5 R:c5 19. d:c Vd5 20. V:d5 Z:d5 21. e4 Zb4 22. Rc3 Zd3 23. Ba3 Bfc8 24. b4! a5 25. Bc3 a:b 26. B:c4 B:a4 27. Bb1 f6 28. Ke1 Ba2 29. Bd4 Ba3 30. Ke2 Z:c5 31. Bd:b4 Za4 32. Ke1! Zc3 33. Bc1 Bd8 34. B:b7 g5? 35. Rc5 Ba4 36. B:c3 B:e4+ 37. Re3 f5 38. f3 Be5 39. Kf2 f4 40. Rc1 Ba5 41. Bcc7 Ba2+ 42. Rb2 h5 43. Bg7+ Kf8 44. Bh7 ir juodieji pasidavė.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood; tel. VA 1-2613. Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmo pabaigos. Trečdieniais — 2 val. dienos. Penktadienį, rugsėjo 18 — iki Trečdienio, rugsėjo 23, 1964. Pirmą kartą Brooklynne! — "IM SCHWARZEN ROSSL"

Vaidina: K. Dor, H. v. Borsody, T. Herr ir k. Priešinė filma: "Die Christel von der Post". Ir naujausia Vokietijos savr. t. apžvalga

PETER WYTENUS įtaikia lietuvių dienos ženklėlį J. Katcavage, N. Y. Giants futbolo komandos kapitonui. Dešinėje Kazimiera ir Edvardas Genevičiai.

Moteris ieškoma namų ruošai ir prie dviejų vaikų 3 kartus savaitėje, Jamaicoje. Atlyginimas geras. Skambinti vakarais nuo 6 val. Telef. AX 1-31 66.

Ridgewode išnuomojamas 4 kambarių butas su apšildymu. Butas yra pirmame aukšte. Skambinti vvakarais po 6 val. EV 6-5888.

SKLYPAI aukštoj, sausojoje vietoj \$749.00 už akrą

Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Artl įvairių darboviečių. Neparduodama vietas kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Islande galimybės didelės — guduris investuotojui tai gerai žino. Prieš 5 metus čia akras žemės kainavo \$99, dabar \$3000. Sunku patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigų į augantį Long Island — nepraleiskite šios aukštos progos — pirkite tuojau pat! Įmesus mažą įmokėjimą mėnesyje mokama tik \$10.00. Tuoj pat sudaroma nuosavybės dokumentai.

Three Land Offices: 729 Jericho Turnpike, Route 25, three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business.

K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijsje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

RESTAURANTS

MEI TING RESTAURANT
2 East Jericho Tpke.
Huntington Station, L.I.
CHINESE-AMERICAN CUISINE
at its very best
Wines and Liquors
Facilities for small private Parties
Member of Diners' Club
For reservations call HA 3-5937

For Better Weddings
and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

Enjoy the Bay-View —
KARL'S MARINER'S INN
Dine where cuisine and scenic beauty excel. Seafood - Lobsters - Steaks - Chops. — 516 AN 1-9756 or AN 1-8111. Bayview Ave. & James St., Northport, L.I. (Turn North on 25A)

SERVICES

CARLETTI IRON WORKS
Fire Escapes, Ladders & Balconies, Ornamental Railings interior - exterior, Cellars, Doors, Commercial & Industrial. Estimates, repairs. 669 Van Duzer St., Starleton, S.I. Tel. YU 1-9676 or EL 1-3600. Carletti — a Name to Remember in Steel.

SAVARESE ITALIAN PASTRY SHOP
For the Finest in Ice Cream Cakes Birthday Cakes - Wedding Cakes — We also Deliver — Call GE 8-7770

NU PARKWAY BARBER SHOP
799 Nostrand Ave., Brooklyn
Expert in Hair Razor Cutting Mens - Childrens
All types of haircuts & hairstyling Fully Air Conditioned
If you want the Very Best. PR 3-9532

ALBERT MAIER, INC. PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave., Bronx 57, N.Y. TRemant 8-8193

CHRISTINE OFFSET PRINTING CORP.
223 7th Ave., Brooklyn — 768-2977. Specialize in commercial social printing letterheads envelopes office forms and ruled forms.
FREE ESTIMATES
Quality printing at reasonable prices

TRAILER SITES
Choice residential plots averaging ½ acre with central water & elec., 2 miles village, 50 miles NYC. \$3000 with \$600 down, \$35 mo. See — FLYNN MOVE IN, Inc. Washingtonville, NY • 914 496-3616

OUTSTANDING PLASTIC SLIP COVERS

Buy Direct from Factory Heavy Duty Gauges
If you want the Very Best call HI 3-3797

SEABOARD SECURITY SERVICE

Uniformed Guard & Patrol Service For Industrial, Commercial and Institutions
For Fast Prompt Service Call TU 1-0765

Ekonomistas Juozas AUDĖNAS

a) padeda Investavimų Fondų šerius pirkti, b) sudaro planus jaunesniems žmonėms sistematiniai taupyti ir atiečiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti.
109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBUVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užteiti ir pasižiūrėti.

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijos krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais išskyrus šeštadienį, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteinio krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomos kraštus. Mes parūpiname visas sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijomis rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiame Kelionių biure J. R. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Paskubina siuntinį draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį

Licensed by V/O Vneshepositorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei pakant kitor. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway Tel. 268-0068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue CH 9-6245
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 2-2737
- CHICAGO 5, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av. Tel. 233 8030, 246 0215
- HAMTRANCE, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street BW 8-2868

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkams, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

Daktarei Elenai Mekienei, jos šeimai ir artimiesiems, mylimai mamytei

A + A

EMILIJAI KRIŠČIAUKAITIENEI

Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dr. Lidija Stanaitienė
Marina ir Zigmas Raulinaičiai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

L.K. Religinės šalpos direktoriato posėdis įvyko rugsėjo 7 Maspetho lietuvių parapijos klebonijoje. Posėdyje dalyvavo vysk. V. Brizgys, prel. J. Balakūnas, prel. Pr. Juras, kun. J. Aleksūnas, kun. J. Karalius, kun. J. Neverauskas, kun. A. Kardas ir k. LKRŠ penkmečio proga, nutarta 1964-65 metų laikotarpyje daugiau supažindinti lietuvių ir nelietuvių su Katalikų Bažnyčios persekiojimu Lietuvoje ir padidinti LKRŠ fondą, kuriuo remiamos Vatikano ir Madrido radijo stotys ir teikiama kitokia galima parama už geležinės sienos.

Jungtinis susirinkimas. Balfo 100 skyrių slegia dideli darbai. Reikia surengti ir priimti Balfo seimą New Yorke ir pradėti organizuoti rudens vąj. Tiem darbam aptarti rugsėjo 23 d. 8 val. vak. Balfo Centro patalpose šaukiamas dvigubas susirinkimas: seimui rengti komiteto ir 100 skyriaus narių. Balfo šimtas New Yorko skyrius turi per 250 pilnateisių narių; taigi susirinkimas (dalyvauja tik nariai) turi išrinkti 10 atstovų į seimą.

Marija Mėlynienė iš Newarko išvyko atostogų pas savo sūnų ir marčią Floridoje.

Great Necko Lietuvos vyčių kuopa rengia šokių lapkričio 7 Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Lietuvių vyrų choras pradėjo darbą. Repetacijos būna 7:30 vakarais Liet. Atletų klubo patalpose, 1332 Halsey St., Ridgewood. Pirmadieniais — tenorams, trečiadieniais — bosams. Ketinantieji įsijungti į chorą prašomi tai atlikti neatidėliojant. Laukiamas ypač jaunimas. Dėl smulkesnių informacijų skambinti EV 4-7812. Atletų klubas pasiekiamas BMT (14th St. Canarsie Line) traukiniu išlipant Halsey stoty.

Alena Venskienė (Wensky), gyv. Great Necke, mirė rugsėjo 3. Vyresnysis mirė prieš metus. Liko nuliūdęs sūnus Juozas, du vaikaičiai ir 4 provaikai; taip pat sesuo. Gedulingos mšios buvo šv. Aloyzo bažnyčioje; palaidota šv. Marijos kapinėse Flushinge. Vėlionė buvo Darbininko skaitytoja, uoli katalikė ir dosni labdarė. Kennepunkto pranciškonų vienuolyno koplyčioje yra įrengtas a. a. Alenos ir Juozo Venskių šoninis altorius.

Brooklyno vaidintojų grupė, vadovaujama aktorius Vitalio Žukausko, rugsėjo 26 vaidina A. Kairo „Diagnozę“ Baltimorėje, o spalio 3 — Philadelphiaje.

Initium semestri — linksma mokslo metų pradžia — rengia New Yorko studentai ateitininkai rugsėjo 19 Lietuvių Atletų Klubu patalpose. Sokiame groso A. Starolio orkestras. Maloniai kviečiami atsilankyti visi stultai. Pradžią 8 val. vak.

BOSTONO kardinolas R. Cushing kalbasi su Operetės chorų pasaulinėje parodoje. Nuotr. V. Maželio.

NEW YORKO LIETUVIŲ DIENA PASAULINĖJ PARODOJ

Didžioji lietuvių diena pasaulinėje parodoje rugpiūčio 23 praėjo su nuostabių pasisekimu, iškilmingumu ir dalyvių gausumu. Ligi šiol dar niekas iš kitų tautybių šiuo atžvilgiu lietuvių neaplenkė. Tai pripažino ir New Yorko didžioji amerikiečių spauda. Ateina jau malonios žinios ir iš pavergtos Lietuvos, kurią pasiekė Amerikos Balso perduoti išpūdziai iš įrašytų juostelių. Tikrai vietinė lietuvių komunistų spauda (pav. tokia New Yorko „Laisvė“), susiriesdama ilgais straipsniais stengiasi menkinti lietuvių dienos reikšmę ir mažinti dalyvių skaičių. Jei tam įvykiui skiria tiek dėmesio, tai aišku, kad lietuvių demonstracija labai gerai pasisekė ir kad ji tebėra skaudi Lietuvos laisvės priešin. Yra gerai žinoma, kad priešas nesistengia niekinti tokio įvykio, kuris savaime yra menkas. Lietuvių diena rugpiūčio 23 buvo didinga, ir tuo mes didžiujamės.

Jos atgarsiai dar nėra pasibaigę. Rugsėjo 12 Bostono kardinolas Richardas J. Cushingas, lankęs parodą, mieliai su lietuvišiais (Operetės chorų) susitelkė prie mūsų kryžiaus ir nusifotografavo, o paskui Vatikano paviljone aukėjo už Lietuvą mišias. Rugsėjo 20, sekmadienį, lietuviai yra pakviesti atlikti programą New Yorko valstybės paviljone. Tai bus, sakykime, mažoji lietuvių diena pasaulinėje parodoje. Labai svarbu, kad ir ji gerai pasisektų.

Programa prasidės 2 val. popiet prie lietuvių kryžiaus. Malda sukalbės kun. dr. St. Vališaitis, vainiką padės Lietuvos konsulas Vytautas Stašinskas, jungtinis choras sugiedos Marija, Marija. Tada visi drauge žygiuos į New Yorko valstybės paviljoną. Vėliavas neš Maspetho lietuvių katalikų veteranų postas (vad. M. Jasinskas) ir Dariaus-Girėno lietuvių veteranų postas (vad. A. Kaunas).

New Yorko valstybės paviljone programa prasidės 3 val. po-

piet. Jungtinis choras sugiedos Amerikos ir Lietuvos himnus (diriguos muz. A. Visminas). Prof. J. Stukas tars atidarymo žodį. Sveikins Lietuvos konsulas V. Stašinskas. Toliau seks meninė programa.

Jungtinis choras, diriguojamas muz. M. Liuberskio, išpildys: Himną už tėvynę (A. Kačanausko), Verkia mergelė (J. Starkos), Už jūrėlių (J. Bendoriaus), Šiltas gražus rudenėlis (J. Gruodžio). Maironio mokyklos tautinių šokių grupė, vad. J. Matulaitienės, pašoks: Kepurinę, Žiogelį, Šustą, Subatėlę. Jaunų kanklininkių būrelis, vadovaujamas Teklės Dzikičienės, paskambins: Atskrend sakalėlis, Subatos vakarėlį. Solistas Liudas Stukas padainuos: Mano gimtinė (A. Kačanausko), Stok ant akmenėlio (J. Jurgučio), Mano sieloj šiandien šventė (J. Tallat-Kelpšos). Akompanuos muz. A. Kačanauskas.

Po trumputės pertraukos Maironio mokyklos šokėjai pašoks Voveraitę ir Kalvelį, o

New Yorko lietuvių šokėjų grupė — Blezingėlė, Malūnė, Oželė. Kanklininkės paskambins: Pas močiutę augau, Sėriau sau žirgelį. Jungtinis choras, diriguojamas V. Mamaičio, padainuos: Ko liūdi, putinėli (J. Naujelio), Mano tėviškė (J. Stankūno), Pasakyk, mergele (J. Žilevičiaus). New Yorko vyrų orkestras, vadovaujamas muz. A. Mrozinsko, padainuos: Kur banguoja Nemunėlis (J. Švedo), Mergyte jaunoji (A. Mrozinsko), Pajūriais (J. Kuprevičiaus). Jungtinis choras, vad. M. Cibo, išpildys: Kur giria žaliuoja (J. Gudavičiaus), Dainininkų maršas (J. Gaidelio), Po aukštus kalnus (K.V. Banaičio). Užbaigs jungtinis choras, vad. A. Vismino, sugiedodamas Mažos Lietuvos himną — Lietuviai esame mes gimę (St. Šimkaus).

Jungtinį chorą sudarys: Apiešimo parapijos choras (vad. Vl. Baltrušaičio), Angelių Karalienės parapijos (vad. M. Liuberskio), Rūtos ansamblio (vad. A. Kačanausko), Elizabetho lie-

BOSTONO ŽINIOS

Šeštadieninė lituanistikos mokykla rugsėjo 19 d. 9 val. ryto pradeda naujus mokslo metus šv. Petro parapijoje mokykloje prie bažnyčios.

Kultūros klubo susirinkimas, pirmas po vasaros atostogų, bus rugsėjo 26.

Nauja seminarija. Rugsėjo 5 Bostono kardinolas Richard J. Cushing ir specialus popiežiaus Pauliaus VI atstovas palaimino naujus kunigų seminarijos pastatus Weston, Mass. Čia nuo šio rudens veiks kunigų seminarija vyresnio amžiaus studentams. Seminarija dedikuota popiežiaus Jono XXIII atminimui. Šiems mokslo metams jau priimta 52 kandidatai.

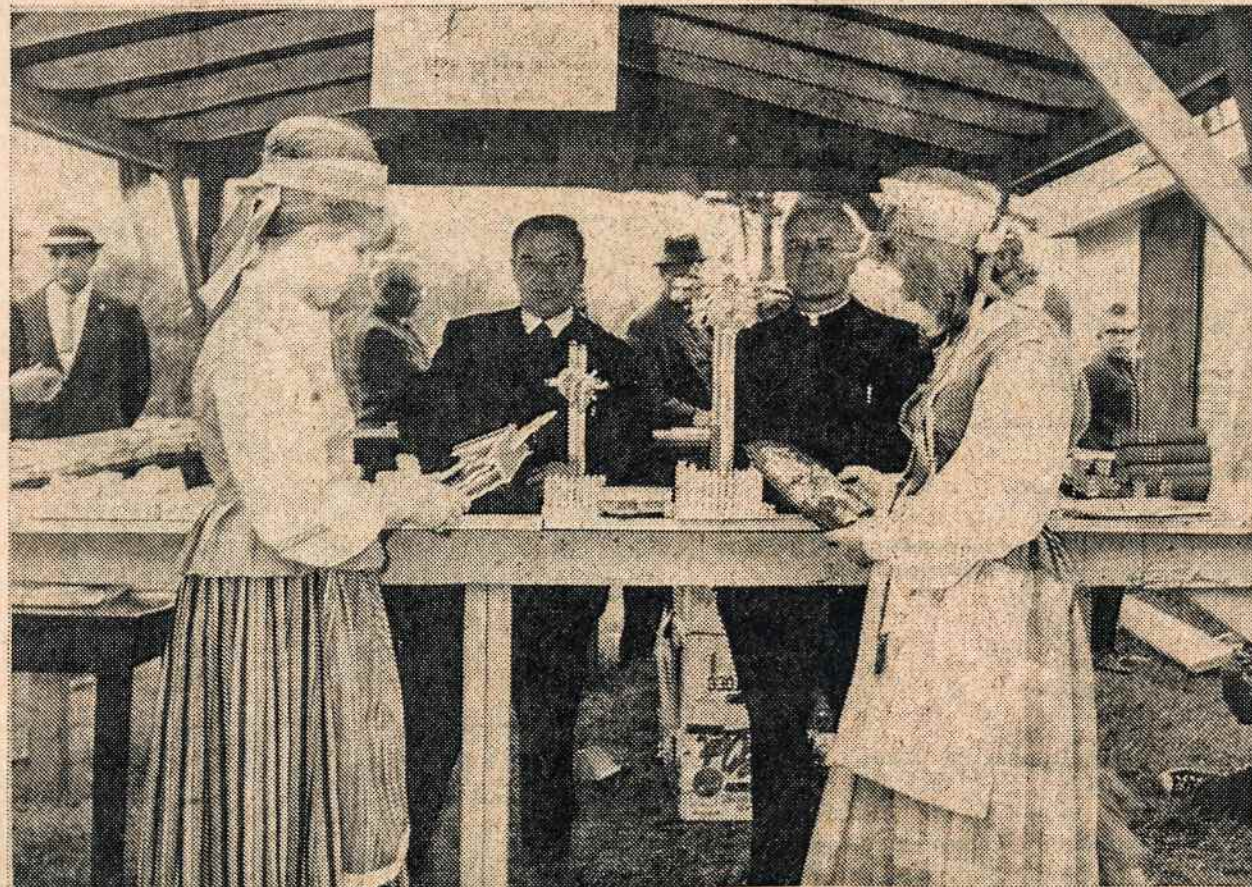
Pradžios mokyklos mokiniams, kurie lanko viešas mokyklas, tikybos pamokos pradėdamos rugsėjo 20 d. po 9 val. mišių parapijoje mokykloje. Aukštėniųjų mokyklų mokiniams, kurie lanko viešas valstybines mokyklas, tikybos pamokos bus trečiadienį vakarais nuo 7 val. iki 8 val. vak. parapišės mokyklos patalpose.

CYO orkestras, pradėdamas naują sezoną, priima naujus narius mokyti orkestrantais arba vėliavų nešėjais (Color Guard). Priimami berniukai ir mergaitės. Kreiptis į kun. J. Svirka.

Trečinių Brolijos pamaldos bus rugsėjo 20 d. 2:00 val. popiet parapijos bažnyčioje. Po pamaldų bus susirinkimas.

Vartoto popieriaus rinkliava kardinolo Cushingo labdaros fondui šv. Petro parapijoje bus rugsėjo 27 d. Popierių reikia sunėsti į parapijos klebonijos garažą arba prie parapijos koplyčios E. 7-th St.

tuvų parapijos (vad. V. Mamaičio), Maspetho lietuvių parapijos (vad. A. Vismino). Choram akompanuos muz. A. Mrozinskas, ščiam akordeonu gros Vytautas Strolia. Angliškai pranešė E. Elena Matulionytė.

DARBININKO spaudos kioskas J. Stuko piknike rugsėjo 13. Nuotr. R. Kisieliaus.

POKALBIS apie dailę. Danutė Musteikytė iš Buffalo, N. Y., dail. J. Galdiko studijoje. Nuotr. V. Maželio.

DARBININKO KONCERTAS

Spalio 11, sekmadienį
Šv. Tomo parapijos salėje
Woodhavene, L.I., N.Y.

Pradžią 4 val. popiet

Programoje:

Lilija MERNIKAITE
Kazys JAKUTIS

Abu — pasižymėję solistai

KONCERTU PRADEDAMA DARBININKO 50 METŲ SUKAKTIS

Paremkite New Yorko sportininkus!

Lietuvių Atletų Klubo
Futbolo sezono pradžios

VAKARAS
1964 rugsėjo 26

LAK SALĖJE
SOKIAI IR VAISĖS
Šokiams groja A. Starolio kapela

Pradžią 8 v.v.
Kaina \$2.50 • studentams ir sportininkams \$1.50
LAK futbolininkai pereiną sezoną iškovojo dvi pergalės: laimėjo Knickerbocker taurę ir tapo S.A.L. futbolo meisterais.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

SKALBIMO MAŠINŲ
(Washing Machines)

ir
SALDYTUVŲ
(Refrigerator)
mechanikas, sąžiningai ir gerai atlieka darbus.

JONAS BLAZEVIČIUS

87-83 97th Street
Woodhaven, N. Y.
Skambinti vakarais

VI 7-3195

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
-Šalinskas

LAIDOJIMŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidojimus
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija

Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYČIA
su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.

Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šer-

menims dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir į kitus miestus.

Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434